

RAKENTAJA

Numero **1**
Perjantai 15.1.2016

MP2 Itella Oyj

8 **Tampereella** on suunnitelmia, jotka tuovat rakentajille töitä vuosiksi.

10 **Leijonan** Savonlinnan tehtaalla valmistuvat rakentajien suojavaatteet.

14 **”Raudoittajat** ovat rakentamisen aatelia ja timpurit älymystöä.”

Haukkana korrruption kimpussa

Transparency Finlandin puheenjohtaja Jarmo Mielonen ei niele väitettä Suomesta maailman vähiten korruptoituneena maana.

Teksti: Johanna Hellsten Kuva: Antti Kirves

Mitä korruptio on?

– Se on sitä, että tavoittelee epäasiallisella tavalla yksityistä etua yhteisön edun kustannuksella, **Jarmo Mielonen** määrittelee.

Mielonen valittiin huhtikuussa Transparency Finlandin puheenjohtajaksi. Järjestö on osa maailmanlaajuisia Transparency Internationalia ja sen tavoitteena on korruptiosta vapaa hallitus, liike-elämä ja kansalaisyhteiskunta.

– Yhdistyksen säännöissä sanotaan, että henkilö voi olla hallituksessa tai puheenjohtaja vain viisi vuotta ja sen jälkeen hän on niin korruptoitunut, ettei voi enää jatkaa Transparencyn luottamustehtävissä, Mielonen kertoo naurahtaen.

Järjestön hallituksessa oli tilanne, jossa kaikki sen jäsenet olivat tulleet oman viisivuotiskautensa päähän ja porukkaan piti saada uutta verta.

– Ystävänä **Erkki Laukkanen** (SAK:n ekonomisti) houkutteli minut mukaan. Olin tulossa vain hallitukseen, mutta sitten minulle sanottiin, että tarvittaisiin puheenjohtaja, Mielonen kertoo.

Mieloselle korruptionvastainen toiminta ei ole mitään uutta asiaa. Pitkän uran verohallinnossa tehnyt mies on pureutunut erilaiseen vilunkipeliin jo 1970-luvulla tehdessään erilaisten verorikosten selvittelyä.

Mielonen on myös käväissyt rakennusalalla työuransa alussa.

– Olin muutaman kuukauden Rakennusliike Mikko Revon rakennustyömaalla, kunnes koko väki pantiin pihalle. Yritykselle tuli taloudellisia ongelmia. Verohallintoon päätyessäni panin toimeen yrityksen konkurssipesän tarkastuksen, Mielonen muistelee.

Suomen tarvitaan korruptiolaki

Mikä on suomalaisen korruption erityispiirre? Se ei ole niin sanottua katutason korruptiota, jossa tavallinen kansa esimerkiksi lahjoisi virkamiehiä, jotta omat asiat sujuisivat paremmin. Suomessa korruptio on rakenteellista ja sille on Vaasan yliopiston ja Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuksessa tunnistettu kolme riskisektoria. Ne ovat poliittinen järjestelmä, virkanimitykset sekä yhdyskuntasuunnittelu ja rakennusala.

– Suomi on OECD:n korruptioindeksissä vähiten korruptoitunut maa. Indeksiksi kuitenkin mitataan vain tätä niin sanottua katutason korruptiota. Ongelma on siinä, että meillä ei ole kunnollista tietoa rakenteellisesta korruptiosta. Se jää piiloon. Osin esimerkiksi siksi, että meillä ei ole whistle blower -lainsäädäntöä, joka suojelisi korruption paljastaneita ihmisiä, Mielonen kertoo.

Jotain tietoa kuitenkin tulee julkisuuteenkin, kun oikein härskejä tekosia päätyy lahjontaoikeudenkäynteihin ja lehtien palstoille asti. Mielonen nostaa esimerkiksi Vantaan ja Espoon kaavoituksessa ja rakentamisessa selvinneet epäselvyydet, joissa vastuullisilla virkamiehillä on ollut erilaisia riippuvuussuhteita esimerkiksi arkkitehtitoimistoihin tai rakennusliikkeisiin.

Poliittisen järjestelmänkin korruptiosta on vain arvailuja. Otetaan esimerkiksi jokin pitkän linjan poliitikko, jolla ei ole poliittisen järjestelmän ulkopuolista työkokemusta, mutta joka palkataan esimerkiksi yrityksen konsultiksi.

– Hänet palkataan hänellä olevien tietojen takia. Sellaisten tietojen, joiden pitäisi olla valtion

tai kunnan kannalta salassapidettäviä. Meillä pitäisi olla selvä karenssi aika tällaisissa tapauksissa, Mielonen toteaa.

Mielosen mukaan tarve yhtenäiselle korruptiolainsäädännölle on selvä. Miksi?

– Se selkeyttäisi, mitä Suomen pitää tehdä. Esimerkiksi rahanpesulaki on lainsäädäntöä, joka yhdistää erilaiset sitoumukset, joissa Suomi on mukana. Nyt Suomi on sitoutunut OECD:n, YK:n ja EU:n korruptionvastaisiin sopimuksiin, mutta kokonaisuus puuttuu.

Mielosen mukaan Suomessa ei myöskään ole kriminalisoitu vaikutusvallan väärinkäyttöä, joka liittyy oleellisesti rakenteelliseen korruptioon.

– Jos jonkin viraston pääjohtaja antaa ymmärtää, että hänen vaimolleen pitäisi järjestää töitä, on se aika erikoista, mutta ei rikollista.

”On surullista, että ilman Stubbin mokaa hallintarekisterilaki olisi varmasti toteutettu.”

Korruptiolainsäädännöstä on puhuttu jo aiemmin, mutta se ei etene. Miksi?

– Poliittinen sisäpiiri, joiden etuihin se vaikuttaa, ei halua sitä. Se kajoaisi suoraan suomalaisiin hyvä veli -kytkentöihin, Mielonen kuittaa.

Rakennusliittoa voi hyvällä omallatunnolla sanoa lobbaus-organisaatioksi. Olemmeko me osa korruptoitunutta järjestelmää?

– Koko lobbausjärjestelmässä on riskejä, jos lobbaus tapahtuu ilman valvontaa. Rakennusliitto on lobbaaja, mutta kaikki tietävät sen, joten sitä voi valvoa. Jos lobbaus tapahtuu esimerkiksi eduskunnan valiokunnissa, joissa kaikesta jää jälki, on se yhteiskunnan kannalta oikea tapa lobata.

Korruption paljastajia pitää suojella

Suomessa ei tunneta niin sanottua whistle blower -järjestelmää, jossa korruption paljastanutta ihmistä suojeltaisiin paljastusten seurauksilta. Ihminen voi menettää työnsä, joutua muunlaisen uhan kohteeksi tai saada syytteen.

– Tällä hetkellä, jos todetaankin, että esimerkiksi lahjusrikosta ei ole tapahtunut, voi ilmiannon tekijä joutua syytteen perättömästä ilmiannonsta, Mielonen kertoo.

Vakavampiakin riskejä on, sillä lahjontaan ja korruptioon voi liittyä muitakin rikollisia kytkentöjä.

– Otetaan esimerkiksi rakennusala, jossa joillakin yrityksillä voi olla mafiatusta. Tällainen yritys sitten lahjoo esimerkiksi työmaan johtoa saadakseen keikan. Kun joku ihminen paljastaa tällaisen tilanteen, hän voi joutua tekemisiin mafian kanssa, eikä järjestelmä suojele häntä, Mielonen selventää.

Jos paljastaja paljastaa korruptiota, jossa hän itsekin on ollut jossain määrin mukana, ei se vielä tarkoittaisi, että hänelle ei tulisi siitä rikosoikeudellisia seuraamuksia.

– Tosin onhan meillä jo nyt rikoslaissa lieventämisperusteena se, että myötävaikuttaa rikoksen selvittämiseen, Mielonen jatkaa.

Korruptio kätketään liikesalaisuudeksi

Tulevaisuudessa näkyy yksi vakava uhka kuntien ja valtion avoimuudelle. Rakenteellinen korruptio saattaa piiloutua kunnissa yhä enemmän yritysten liikesalaisuuden taakse.

– Kun kunnat ja valtio yhtiöittävät toimintonsa, ei muodostuneita yhtiöitä koske enää julkisen sektorin avoimuuden periaate, vaan erilaisia asioita voidaan salata liikesalaisuuksina. Kunnanhallituksen luottamushenkilöt istuvat sitten näiden yhtiöiden hallituksissa. Se antaa sijaa myös nepotismille, Mielonen kuvaa.

Myönteistäkin kehitystä on onneksi tapahtunut. Mielonen arvioi, että nykyinen oikeusministeri saattaa olla suojele korruptiolainsäädännölle, whistle blower -järjestelmälle ja jopa mahdollisesti jonkinlaiselle korruptionvastaiselle valvontaorganisaatiolle.

– Suomessa on toiminut muutamia vuosia korruptionvastainen yhteistyöverkosto. Verkostossa on nyt meneillään strategiatyö. Siinä kysytään, mihin tulevaisuudessa pitäisi panostaa.

Menestyksenä voidaan pitää myös kahden erikoisen lakihankkeen kaatumista: Hallintarekisterilainsäädäntö, joka olisi mahdollistanut osakemistusten piilottamisen, sekä niin sanottu tehokkaan katumisen lainsäädäntö, jonka mukaan varojen ulkomaille piilottaneet voisivat palauttaa rahojaan Suomeen ilman pelkoa rikosoikeudellisista seuraamuksista ja isoja jälkiveroja.

– Finanssialan keskusliitto on jähdannut hallintarekisterilakia kohta kymmenen vuotta. On aika surullista, että ilman Stubbin mokaa se olisi varmaankin toteutettu. Asian todellista pohdintaa ei tehty missään vaiheessa. Vain pari toimittajakin oli paneutunut hankkeeseen kunnolla, Mielonen sanoo.

Tehokkaan katumisen lakiehdotuksessa erikoista oli sen ajoitus; valtiot saavat aikaisempaa paremmin tietoja esimerkiksi veroparatiisimaiden pankkeihin talletetuista varoista vuodesta 2017 lähtien.

– Toteutustapa laissa oli erikoinen. Esimerkiksi Ruotsissa joutuu maksamaan, että saa tämän vapautuksen. Lisäksi siellä on 200 ihmisistä tutkimassa erilaisia talousrikoksia, toisin kuin Suomessa.

Mielonen ei todellakaan koe, että hän olisi taistelemassa tuulimyllyjä vastaan. Monta liikettä hyvään suuntaan on jo tapahtunut. Hallinnon avoimuus ja avoin data tuovat medialle ja kansalaisyhteiskunnalle hyviä mahdollisuuksia valvoa esimerkiksi kuntia ja valtiota. ■

Transparency Finland

- Perustettu vuonna 2003
- Rahoittaa toimintansa jäsenmaksuilla, projektimäärärahoilla ja muilla avustuksilla
- Yhdistyksessä on mukana sekä henkilöjäseniä että yritys- ja yhteisöjäseniä
- Yhdistyksen arvot ovat läpinäkyvyys, vastuullisuus, yhteistyö, riippumattomuus, rohkeus, rehellisyys, oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus.
- Transparency Finland on osa Transparency Internationalia, joka toimii yli 100 maassa avoimuuden puolesta ja korruptiota vastaan.

Isompia kaloja

SINULLA ON ihana, herranterttulapsi, jolle haluat tarjota vain parasta. Hän on aloittamassa koulun ensi syksynä. Lähikoulusi ei ole tunnettu laadukkaasta opetuksestaan tai laadukkaasta opiskelijamateriaalistaan, joten sujautat isoja seteleitä ruskeaan kirjekuoreen ja viet sen asiasta päättävälle viranomaiselle. Avot, lapsesi aloittaa seudun parimmassa koulussa.

Huomaat, että naapurisi rakentaa kummallisen lähellä taloasi. Voitit vaikka vanhoa, että sinun tontillesi. Yrität selvittää asiaa, mutta käy ilmi, että uudessa ”laskennassa” naapurisi itse asiassa omistaakin osan tontistasi. Mittauksen tehnyt viranomaisena on hänen appiukkonsa.

Narahdat tutkassa tuntuva ylinopeudesta; päiväsakoille menee. Kysäiset ystävälliseltä poliisiedältä/tädiltä, voisiko asian hoitaa muulla tapaa ja kyllähän sen voi. Sinulta säästyivät pitkä penni, mitä nyt kunnia meni.

Tällaista ruohonjuuritason korruptiota ei Suomessa onneksi usein kohtaa. Tavallinen kansalainen voi luottaa siihen, että viranomaiset ovat arkipäivän asioinnissa yhtä kettumaisia kaikille. Raha ei suoraan takaa ohituskaistaa. Sen kertoo myös OECD:n tilasto, joka kukittaa Suomen maailman vähiten korruptoituneimmaksi maaksi.

Mutta. Tilasto ei kerro koko totuutta. Suomi on haavoittuvainen rakenteelliselle korruptiolle,

jossa hyvä veli -verkosto parilla siskolla vahvistettuna käyttää vaikutusvaltaansa oman edun tavoitteluun. Jossa johtavat virkamiehet hiihtävät Lappissa rakennusliikkeiden laskuun. Jossa poliittiset virkanimitykset ovat maan tapa. Jossa lainsäädännöllä ei todellisuudessa yritetä estää veronkiertoa, koska se olisi tosi kurjaa poliitikkojen kavereille ja sidosryhmille. Jossa oikea sukunimi tasoittaa tietä yritys- tai järjestömaailmassa.

Rakenteellinen korruptio koskettaa koko kansantaloutta. Transparency Finlandin toiminnanjohtaja **Jarmo Mielonen** kertoo Rakentajan sivuilla 2–3, mitä asialle pitäisi tehdä. Toivotaan, että joku kuuntelee. ■

Större fiskar

DU HAR ett härligt gullegrynsbarn, som du bara vill ge det bästa. Hen ska börja skolan i höst. Din närskola är inte känd för kvalitativ undervisning eller kvalitativt studerandematerial, så du slänger stora sedlar i ett brunt kuvert och för det till den myndighet som beslutar om ärendet. Och ser man på, ditt barn får börja i en skola i en bättre region.

Du märker att din granne bygger konstigt nära ditt hus. Du kunde rent av svära på att det sker på din tomt. Du försöker reda ut saken, men det kommer fram att din granne enligt en ny ”mätning” de facto äger en del av din tomt. Den myndighet som utfört mätningen är hans svärfar.

Du åker fast för att ha kört rejält för fort: det

blir dagsböter. Du frågar den vänliga polisfarbrorntanten om det går att sköta ärendet på något annat sätt och visst går det. De sparade en stor summa, strunt nu i om hedern gick förlorad.

En sådan här gräsrotskorruption stöter vi lyckligtvis sällan på i Finland. Den vanliga medborgaren kan lita på att myndigheterna är lika skruttiga mot alla i sin dagliga gärning. Pengar innebär inte direkt en omkörningsfil. Det säger också OECDs statistik, som visar att Finland är världens minst korrumperade land.

Men. Statistiken säger inte hela sanningen. Finland är sårbart när det gäller strukturell korruption, där bästa broder-nätverket förstärkt med

några systrar använder sitt inflytande för sina egna intressen. Där ledande tjänstemän skidar i Lappland på byggföretagens bekostnad. Där politiska tjänsteutnämningar är landets sed. Där man i verkligheten inte lagstiftningsvägen försöker förhindra skattefusk, eftersom det vore trist för politikernas kompisar och intressegrupper. Där rätt släktnamn jämnar ut vägen i företags- eller organisationsvärlden.

Den strukturella korruptionen drabbar hela nationalekonomin. Transparency Finlands verksamhetsledare **Jarmo Mielonen** berättar (på finska) på sidorna 2-3 i detta nummer om vad som borde göras åt saken. Vi får hoppas att någon lyssnar. ■

Kannen kuva: Johanna Hellsten

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Pienet palkat ja työrauha

1950–1970-lukujen keskeinen työmarkkinamies, Työntajien yleisen ryhmän puheenjohtaja **Lauri Saurama** kiteytti työntajaja-ajattelun kahteen asiaan: pienet palkat ja työrauha.

Jos näitä tavoitteita halutaan maksimoida, niin ei saisi varmaan myöskään edes uhata lakolla. ”Ja mitä lähempänä palkka on nolaa, sen paremmalta se tuntuu. Mutta onko se sittenkään kansantalouden ja kansalaisien etu?” Näin kysyy SAK:n tutkija **Tapio Bergholm Heikki Taimion** tekemässä haastattelussa Talous ja Yhteiskunta -lehdessä (4/2015).

Bergholm on tutkinut työmarkkinoita, myös lakkojen määrää. Elinkeinoelämän Keskusliiton omat työaikatutkimukset osoittavat, että yksityisellä sektorilla työtaistelut eivät ole minkäänlainen ongelma. Työajan menetys on ”aivan nolla”. Myös Tilastokeskuksen virallisista lakkotilastoista tulee työelämän tutkijalle aineistoa ”surkean vähän”. Tutkija tosin ennakoii, että tutkittavaa voisi tulla tänä vuonna: Vuonna 1956 oli yleislakko, 1986 lyhyt yhteislakko ja vuonna 2016 pitäisi olla seuraava hässäkkä tasaisen vauhdin taulukon mukaan.

Samalla kun yritys- ja työpaikkakohtaista sanelua lisätään lainsäädännöllä, halutaan lakko-oikeutta rajata. Ulinan keskellä Tilastokeskus kuitenkin suunnitteli viime vuonna koko lakkotilaston lakkauttamista. Se on nimittäin heidän arvionsa mukaan yhteiskunnallisesti niin merkityksellinen ilmiö, ettei sitä tarvitsisi enää tilastoida.

Tutkija vetoaa vouhotuksen keskellä **Mauno Koivistoon** ja tämän Turun sataman sosiaalisia suhteita koskevaan väitöskirjaan: ”Vapaa yhteiskunta joutuu maksamaan sen hinnan vapaudesta, että työntekijöilläkin on oikeus lakkoilla.” Koiviston tutkijauran aikaan meitä verrattiin toiseen yhteiskuntajärjestelmään, jossa ei ollut vapaata markkinataloutta ja jossa valtiovalta todella kielsi työntekijöiltä neuvottelu-oikeuden. Samalla kiellettiin oikeus kieltäytyä sopimuksesta.

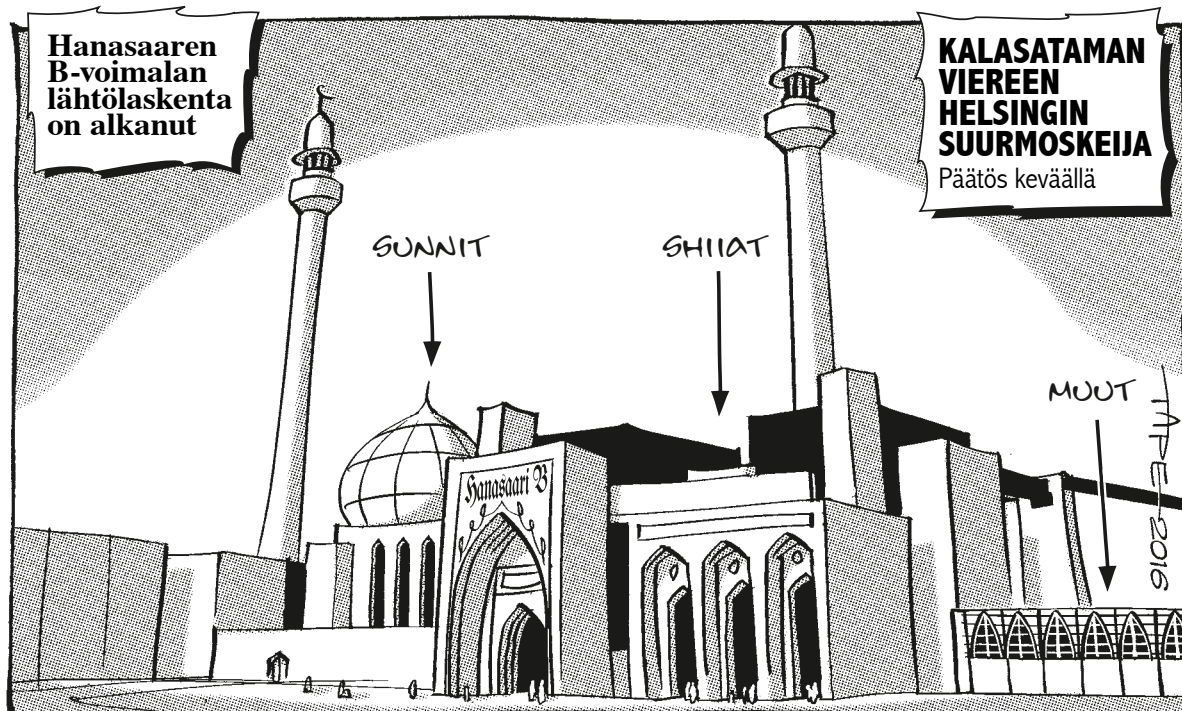
Lauri Sauraman työmarkkinaohje tuntuu yhä olevan eliitin kovalevyllä. Sen sijaan meidän asiamme on ajaa tasa-arvoista yhteiskuntaa. Sitä edistävät kohtuuspalkat ja toimintaoikeudet. ■

Kuukauden kuva

Kuvaaja: Maija Ulmanen
Paikka: Hakaniemi, Helsinki
Aika: Tammikuu 2016

Mitä? Talvi ei yllätä ainoastaan junaliikennettä, vaan tammikuuisena pakkasaamuna se oli seisauttanut myös Helsingin seudun liikenteen raitiovaunut. Sadat ihmiset odottelivat pysäkeillä turhaan "spärien" tuloa.

Hanasaaren B-voimalan lähtölaskenta on alkanut

KALASATAMAN VIEREEN HELSINGIN SUURMOSKEIJA
 Päätös keväällä

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhintaa
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Savon Paino Oy, Varkaus

Helsinki 2016 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 12.2.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 29.1.2016**.

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
2	29.1.	12.2.
3	26.2.	11.3.
4	1.4.	15.4.
5	to 28.4.	13.5.
6	27.5.	10.6.
7	1.7.	15.7.
8	29.7.	12.8.
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä. Poikkeus: numero 5, viimeinen aineistopäivä on torstai.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Uudet kulukorvaukset vuodelle 2016

Henkilöautolla tehtävän matkan kilometrikorvaus on vuoden alusta lähtien kaikilla aloilla 43 snt/kilometri. Päiväraha puolestaan on 40 euroa.

Päivittäiset matkat julkisten kuluneuvojen mukaan, jollei muuta ole sovittu.

Asfalttiala

- Päiväraha 40 €.
- Yöpymisraha on 12 €/vrk.
- Matkakustannusten korvaus – henkilöauto 43 snt/km
- Ateriakorvaus 10 €

Lattianpäällystysala

- Päiväraha 40 €
- Majoitus ja yöpymisraha – Majoituskorvaus 57 €/vrk ja yöpymisraha 12 €/vrk
- Matkakustannusten korvaus – henkilöauto 43 snt/km – perävaunu 7 snt/km – asuntovaunu 11 snt/km – koneet ja laitteet 3 snt/km – henkilöiden kuljetus 3 snt/km/henkilö
- Ateriakorvaus on 10 €

Maa- ja vesirakennusala

Päiväraha 40 €
Yöpymisraha 12 €
Ateriakorvaus 10 €
Kilometrikorvaus 43 snt
Lisähenkilömaksu 3 snt
Työehtosopimuksen mukaiset päivittäisten matkakustannusten korvaukset:

– yli 5 km	3,11 €
– yli 10 km	4,22 €
– yli 20 km	8,43 €
– yli 30 km	11,23 €
– yli 40 km	12,63 €
– yli 50 km	16,85 €
– yli 70 km	20,53 €
– yli 90 km	23,85 €
– yli 120 km	28,07 €

Maalausala

- Päiväraha 40 €.
- Majoitus ja yöpymisraha
- Majoituskorvaus on 57 €/vrk ja yöpymisraha on 12 €/vrk.

Työpäivittäinen matkakustannusten korvaus

Työehtosopimuksen mukaiset matkakorvaukset ovat 1.1.2016 lähtien

– yli 5 km	1,89 €
– yli 10 km	3,05 €
– yli 20 km	5,49 €
– yli 30 km	8,00 €
– yli 40 km	9,85 €

– yli 50 km	11,94 €
– yli 60 km	15,69 €
– yli 70 km	17,76 €
– yli 80 km	20,18 €
– yli 90 km	22,98 €
– yli 100 km	25,76 €

Talonrakennusala

- Päiväraha 40 €
- Majoitus ja yöpymisraha
- Majoituskorvaus on 57 €/vrk ja yöpymisraha on 12 €/vrk.

Päivittäiset matkakustannusten korvaukset:

– yli 5 km	1,89 €
– yli 10 km	3,05 €
– yli 20 km	5,49 €
– yli 30 km	8,00 €
– yli 40 km	9,85 €
– yli 50 km	11,94 €
– yli 60 km	15,69 €
– yli 70 km	17,76 €
– yli 80 km	20,18 €
– yli 90 km	22,98 €
– yli 100 km	25,76 €

Rakennustuoteteollisuus

- Kotimaan päiväraha 40 €
- Osapäiväraha vajaavuorokaudelta, joka käsittää vähintään 6, mutta enintään 10 tuntia 19 €
- Yöpymisraha 12 €

- Ateriakorvaus 10 €
- Kilometrikorvaukset – korvaus oman auton käytöstä 43 snt/km – moottoripyörä 32 snt/km mopo 17 snt/km

Kilometrikorvausta korotetaan 3 senttiä kilometriltä kunkin sellaisen mukana seuraavan henkilön osalta, jonka kuljetus kuuluu työnantajalle.

Kilometrikorvausta korotetaan 3 senttiä kilometriltä, jos autossa kuljetettavien koneiden tai laitteiden paino ylittää 80 kiloa tai jos niiden koko on suuri.

Talotekniikka-ala

- Päiväraha 40 €
- Osapäiväraha 19 €
- Ateriakorvaus 10 €

Vedeneristysala

- Päiväraha 40€
- Yöpymisraha on 12 €/vrk.
- Matkakustannusten korvaus – henkilöauto 43 snt/km
- Ateriakorvaus 10 €

De nya kostnadsersättningarna för år 2016

Kilometersättningen för en resa som görs med personbil är från början av året inom alla branscher 43 cent/km. Dagstraktamentet är 40 euro.

Dagliga arbetsresor enligt kollektivtrafiken.

Asfaltbranschen

- Dagstraktamente 40 €.
 - Övernattningspengen är 12 €/dygn
 - Ersättning för resekostnader – personbil 43 cent/km
 - Måltidsersättning 10 €
- Dagliga arbetsresor enligt kollektivtrafiken.

Golfvägningsbranschen

- Dagstraktamente 40 €
- Logi och övernattningspeng
- Logiersättning 57 €/dygn och övernattningspeng 12 €/dygn
- Ersättning för resekostnader – personbil 43 cent/km – släpvagn 7 cent/km – husvagn 11 cent/km – maskiner och apparater 3 cent/km – persontransport 3 cent/km/person
- Måltidsersättningen är 10 €

Jord- och vattenbyggnadsbranschen

- Dagstraktamente 40 €
- Övernattningspeng 12 €
- Måltidsersättning 10 €
- Kilometersättning 43 cent
- Avgift för extra person 3 cent

De kollektivavtalsenliga ersättningarna för dagliga resekostnader:

– över 5 km	3,11 €
– över 10 km	4,22 €
– över 20 km	8,43 €
– över 30 km	11,23 €
– över 40 km	12,63 €
– över 50 km	16,85 €
– över 70 km	20,53 €
– över 90 km	23,85 €
– över 120 km	28,07 €

Målarbranschen

- Dagstraktamente 40 €.
- Logi och övernattningspeng
- Logiersättning är 57 €/dygn och övernattningspengen är 12 €/dygn

Ersättning av resekostnader för arbetsdagar

– över 5 km	1,89 €
– över 10 km	3,05 €
– över 20 km	5,49 €
– över 30 km	8,00 €
– över 40 km	9,85 €
– över 50 km	11,94 €

– över 60 km	15,69 €
– över 70 km	17,76 €
– över 80 km	20,18 €
– över 90 km	22,98 €
– över 100 km	25,76 €

Husbyggnadsbranschen

- Dagstraktamente 40 €
- Logi och övernattningspeng
- Logiersättningen är 57 €/dygn och övernattningspengen är 12 €/dygn

Ersättningarna för dagliga resekostnader

– över 5 km	1,89 €
– över 10 km	3,05 €
– över 20 km	5,49 €
– över 30 km	8,00 €
– över 40 km	9,85 €
– över 50 km	11,94 €
– över 60 km	15,69 €
– över 70 km	17,76 €
– över 80 km	20,18 €
– över 90 km	22,98 €
– över 100 km	25,76 €

Byggnadsproduktindustrin

- Inrikes dagstraktamente 40 €
- Partiellt dagstraktamente för partiellt dygn, omfattande minst 6 men högst 10 timmar 18 €
- Övernattningspeng 12 €

- Måltidsersättning 10 €
- Kilometersättningar – ersättning för användning av egen bil 43 cent/km – motorcykel 32 cent/km – moped 17 cent/km

Kilometersättningen höjs med 3 cent per kilometer för varje sådan person, vars transport hör till arbetsgivaren.

Kilometersättningen höjs med 3 cent per kilometer om de maskiner och apparater som transporteras i bilen väger över 80 kilo eller om de är skrymmande.

Husteknikbranschen

- Dagstraktamente 40 €
 - Partiellt dagstraktamente 19 €
 - Måltidsersättning 10 €
- Dagliga resor med kollektivtrafik, om inget annat avtalats.

Vattenisoleringsbranschen

- Dagstraktamente 40€
- Övernattningspengen är 12 €/dygn
- Ersättning för resekostnader – personbil 43 cent/km
- Måltidsersättning 10 €

Hallituksen pakkolakipaketti vastatuulessa: Eri sidosryhmien lausunnoista puolet kielteisiä

Johanna Hellsten

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan lausunton perusteella vaikuttaa siltä, että kilpailukykykypakettiin myönteisesti suhtautuvat työnantaja-järjestöt ja osa valtionhallinnosta, ja kielteisesti työntekijäjärjestöt sekä suurin osa kolmikannan ulkopuolisista asiantuntijatahoista, joihin kuului muun muassa oikeus- ja taloustieteellisiä tutkimuslaitoksia. Edes työnantajajärjestöjen kannatus ei ole täysin ehdotonta: järjestöt ehdottivat lakipakettiin lukuisia muutoksia, joista osa on hyvin perustavanlaatuisia.

Niistä lausunnoista, joissa on ylipäänsä lausuttu asiasta jotain, yleiseltä viestiltään negatiivisia oli 50 prosenttia, positiivisia 29 prosenttia ja neutraaleja 21 prosenttia. Kolmikannan ulkopuolisista tahoista kielteisen tai kriittisen lausunnon antoi peräti 62 prosenttia, positiivisen 7 prosenttia ja neutraalin 30 prosenttia.

Yksityiskohtaisissa muutosvaatimuksissa on joitain kohtia, joissa sekä työnantaja- että työntekijäjärjestöjen kannat ovat negatiivisia, kuten helatorstain ja loppiaisen säätäminen palkattomiksi vapaapäiviksi, jotka eivät lyhennä säännöllistä työaika. Ratkaisuun ei nyky muodossaan ole tyytyväinen kumpikaan työmarkkinaosapuoli. Työntekijäpuoli on huolissaan palkan alenemisesta ja työnantajapuoli pitää muotoilua tehottomana ja epäkäytännöllisenä.

Oikeusoppineiden arvion mukaan osaan esityksistä näyttäisi liittyvän sellaisia perustuslain tai kansainvälisten velvoitteiden kanssa ristiriidassa

olevia kohtia, joilla on riski estää esityksen jatkokäsittely nyky muodossaan.

Perustuslakiasiantuntija, professori **Niklas Bruun** Svenska Handelshögskola Hankenista toteaa lausunnossaan, että loppiaista ja helatorstaita koskevista suunnitelmista on luovuttava Suomen tekemien kansainvälisten sitoumusten vuoksi. Bruunin mukaan myös vuosiloma-oikeuden pituuden rajoittaminen rikkoisi perustuslakia ja useita kansainvälisiä sopimuksia. Myös lomaltapaluu korvaukseen suunnitellut leikkaukset olisivat Bruunin mukaan ongelmallisia EU:n perusoikeuskirjan ja työaikadirektiivin kannalta.

Taloudellinen vaikutusarviointi epärealistinen

Kilpailukykykypaketin taloudelliseen puoleen ottivat lausuntokierroksen aikana kantaa Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA, Pellervon taloustutkimus PTT, Palkansaajien tutkimuslaitos PT, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT, Jyväskylän yliopisto ja Aalto-yliopisto. Lähes kaikki asiantuntijatahot pitävät nykymuotoisia esityksiä vaikutuksiltaan epävarmoina ja ainakin jossain mielessä ongelmallisina.

Kriittisimmät lausunnot tältä osin antoivat PT ja VATT. Aalto-yliopiston lausunnon mukaan lyhyen aikavälin vaikutukset ovat negatiivisia ja esitys saattaa vaarantaa tärkeimpiä pitkän aikavälin tavoitteita, kuten esimerkiksi paikallisen sopimisen edistämisen. Lähes kaikissa lausunnoissa toistui näkemys siitä, että esitykset nykymuotoise-

naan ovat hyödyiltään epävarmoja, ja niihin liittyy useita haittavaikutuksia.

Asiantuntijat: Sairaana töihin?

Työterveyslaitos ei kannata ehdotettuja sairauspoissaolojen korvauskäytäntöjen muutoksia sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Perusteina tähän on muun muassa, ettei karenssipäivä kohdistu kaikkiin työntekijäryhmiin tasaisesti, se lisää todennäköisyyttä tulla sairaana töihin ja omavastuun palkan vähentäminen voisi puolestaan pidentää sairauspoissaoloja. Vuosityöajan pidentämisen osalta Työterveyslaitos toteaa, että työajan lyhentämisen liittyvien aikaisempien suomalaisten kokeilujen perusteella voidaan arvioida, että vuosityöajan pidentäminen ei tule lisäämään työn tuottavuutta työaikaajan pidentämisen suhteessa.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) epäilee sairaana töihin tuleminen lisääntyvän ja lisäävän myös tartuntariskiä sekä työntekijän sairauden pahenemista. Tältä osin vaikutusarvioita pidetään puutteellisena. Helatorstain ja loppiaisen osata huomautetaan muutosten vaikeuttavan erityisesti lapsiperheiden asemaa. Toisaalta, myös työterveyshuollon laajennusta pidetään ongelmallisena, ja olevan ristiriidassa työterveyshuollon alkuperäisen tavoitteen kanssa. Näiden lisäksi THL toteaa esityksen heikentävän osatyökykyisten asemaa työmarkkinoilla. Yleisellä tasolla THL arvioi esityksen lisäävän lapsiperheiden, yksinhuoltajien ja osa-aikatyötä tekevien toimeentulo-ongelmia. ■

Työsuojelupaneeli:

Kiire vie voiman työsuojelulta ja kehittämiseltä

Työsuojeluhenkilöstö arvioi työsuojelulliseen ennaltaehkäisyyn jäävän liian vähän aikaa kiireen ja aikataulupaineiden vuoksi. Ajan hallintaan on työpaikoilla syytä kiinnittää nykyistä enemmän huomiota, jotta aikaa järjestyy myös kehittämistyölle. Tämä käy ilmi Työturvallisuuskeskuksen ja Työterveyslaitoksen tekemästä työsuojelupäälliköille ja -valtuutetuille suunnatusta Työsuojelupaneelistä.

– Työyhteisön kiireen ja aikapaineiden vuoksi työsuojelutehtäviin ei ehditä kunnolla paneutua, tehdään minimi, reagoidaan ongelmiin ja ennaltaehkäisyyn ei katsota jäävän riittävästi aikaa, toteaa asiantuntija **Kerttuli Harjanne** Työturvallisuuskeskuksesta.

Kiire ja aikataulupaineet näkyvät henkilöstön kuormittumisena ja ilmapiirin heikentymisenä, ja osa työsuojeluhenkilöstöstä toi esiin sovitteluta-

pauksien määrän kasvaneen kiireisissä tilanteissa.

Työsuojeluhenkilöstöstä lähes neljännes (23 %) arvioi, että työsuojelutehtävien hoitamiseen on vain melko harvoin tai ei koskaan riittävästi aikaa. He kokevat kiireen ja aikataulupaineiden vaikuttavan kielteisesti erityisesti työpaikan kehittämistoimintaan, työntekijöiden hyvinvointiin sekä esimiestyöhön ja johtamiseen.

Tiukoja aikatauluja

Yli 70 prosenttia vastaajista raportoi, että omalla työpaikalla työt sisältävät tiukoja aikatauluja ja yli 50 prosenttia katsoi eri osapuolten aikataulujen yhteensovittamisen olevan usein ongelmallista. Ajallisia haasteita aiheuttavat erityisesti töiden heikko suunnittelu ja organisointi, puutteet ennakoinnissa ja tiedonkulun ongelmat.

jaettu neljään aihepiiriin, jotka ovat häirintä, syrjintä ja psykososiaalinen kuormitus, työsuhteasiat, työympäristöasiat (eli fyysiseen työturvallisuuteen liittyvät asiat) sekä rakennusalan työympäristöasiat.

– Ohjaamme kysymykset aina kunkin aihepiirin erityisasiantuntijalle. Näin pystymme tarjoamaan asiakkaille asiantuntevaa palvelua koko maassa ja jokaisena arkipäivänä, kertoo puhelinneuvontaa koordinoiva ylitarkastaja **Eerik Tarnaala** Etelä-Suomen aluehallintovirastosta.

Neuvonnan ensisijainen tavoite on antaa niin

– Lisäksi henkilöstön liian pieni määrä työtehtäviin nähden, yllätykset, töiden epätasainen jakautuminen ja päällekkäiset työtehtävät aiheuttavat kiirettä ja aikataulupaineita, summaa tuloksia tutkija **Minna Toivanen**. ■

Työsuojelupaneeli on Työterveyslaitoksen ja Työturvallisuuskeskuksen 1–2 kertaa vuodessa toteutama kyselytutkimus työsuojeluhenkilöstölle. Paneelissa kerätään tietoja työpaikoilla näkyvistä työsuojelun tarpeista sekä yhteiskunnallisten ilmiöiden vaikutuksista arjen työhön. Tuorein kysely tehtiin loka-marraskuussa 2015. Kysely lähetettiin 2851:lle Työsuojeluhenkilökätkeristä poimitulle työsuojeluvalltuutetuille ja -päälliköille, joista kyselyyn vastasi 586. Paneeli antaa tietoa ajan-kohtaisista teemoista työelämässä.

Työsuojeluviranomaiset käynnistävät valtakunnallisen puhelinneuvonnan

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet ovat perustaneet valtakunnallisen puhelinneuvonnan, joka aloittaa toimintansa helmikuun alussa. 1.2.2016 alkaen työsuojeluviranomaisten puhelinneuvonta palvelee asiakkaita ympäri Suomen kaikkina arkipäivinä virka-aikaan kello 8–16.15. Puhelinneuvonnan numero on 0295 016 620.

Valtakunnallisen puhelinneuvonnan tavoitteena on helpottaa työsuojeluviranomaisten tavoitettavuutta sekä edistää valvonnan ja neuvonnan tasaatuisuutta eri puolilla Suomea. Neuvonta on

työntekijöille kuin työnantajillekin ohjausta, jotta he saavat hoidettua asian itse kuntoon työpaikalla. Neuvontaan voi myös tehdä valvontapyyntöjä. Pyynnöt arvioidaan, ja tarvittaessa ne johtavat valvontatoimenpiteisiin. Yhteydenotot ovat täysin luottamuksellisia, ja halutessaan soittaja voi olla kertomatta henkilöllisyyttään.

Aiempina vuosina työsuojelun vastuualueet ovat vastaanottaneet yhteensä noin 40 000 päiväpuhelinpuheluja vuosittain. ■

Tulevaan areenaan mahtuu 11 000 jääkiekon ystävää, mutta konserttikäytössä se vetää jopa 14 000 henkeä.

Lääkettä työttömyyteen: Tampereen kannesta ja areenasta tulee vihdoinkin totta

Rautatieasemalta etelään päin suunnitellut rakennuskohteet tuovat mukanaan joka vuosi satoja uusia työpaikkoja kahdeksan vuoden ajaksi

Esa Tuominen
Havainnekuvat: **Studio Daniel**
Libeskind

Työttömyyden runtelemalle Tampereen seudulle on pian tulossa ”kriisiapua”, kun kauan valmisteltu Kansi ja arena -hanke lähtee liikkeelle. Kysymyksessä on valtava työmaa, joka synnyttää kahdeksan rakentamisvuoden aikana tuhansia miestyövuosia ja runsaasti tilauksia rakennusaineteollisuudelle.

Jos kaikki menee niin kuin Tampereen päättäjät haluavat, suunnittelutyöt alkavat vuoden kuluttua ja rakennustyöt vuonna 2018. Prosessin on määrä kestää kokonaista kahdeksan vuotta. Sinä aikana Tampereelta Helsinkiin johtavan junaradan päälle valmistuu paksu kansi, jonka päälle nousee suuri monitoimiareena ja joukko korkeita kerrostaloja.

– Tämä on meidän rakentajien kannalta suorastaan erinomainen hanke, eikä sille voi kuin toivottaa menestystä, kommentoi tampereilaisten rakentajien ammattiosasto numero 10:n puheenjohtaja **Mika Kivioja**.

– Työtä saadaan paitsi sadoille rakentajille myös muualle yhteiskuntaan. Näin suuri projekti säteilee hyvinvointia laajalle alueelle.

Kivioja ei kannata hanketta suinkaan sen takia, että tamperelaiselle jääkiekolle saadaan sen arvoa vastaava ottelupalatsi:

– En ole yhtään jääkiekkomiehiä, pikemminkin päin vastoin. Silti äänestän molemmin käsin tämän hankkeen puolesta, koska se merkitsee niin vahvaa piristysruisketta Tampereen ja koko Pirkanmaan työllisyydelle.

Kahden kauppa

Juttelemme Tampereen rakentajien puheenjohtajan Mika Kiviojan kanssa ”kympin” toimistossa Sorinkadulla. Kantta, areenaa ja kerrostaloja aletaan rakentaa aivan viereen, sadan metrin päähän toimistosta. Kun Kivioja ottaa ulkona muutaman askeleen, on hän jo junarataa erottavalla verkkoaidalla, jonka taakse uudet rakennusmassat alkavat kohota.

– Varmaan tässä ympärillä sijaitsevien kiinteistöjen arvo nousee, Kivioja kommentoi ja nikkua silmää.

Silmänisku johtuu siitä, että niin osasto kymmenen kuin Rakennusliittokin omistavat toimitilansa Sorinkadulla, sananmukaisesti kivenheiton päässä tulevasta areenasta...

Kun kantta ja areenaa oli vuosikaudet valmisteltu ilman tulosta, polkaisi Tampereen kaupunginhallitus hankkeeseen vauhtia viime keväänä. Nyt ollaan siinä vaiheessa, että helmikuussa on määrä valita ”toiteuttajakumppani”. Euroopanlaajuisen tarjouskilpailun pohjalta loppusuoralle on selvinnyt lahden yrityksen, Lemminkäisen ja SRV:n, ympärilleen kokoamat yritysryhmittymät.

Alueelle on jo tähänkin mennessä valmistunut uudisrakennuksia. Radan vieressä komeilee tornihotelli ja yrityskeskus Technopoliksen laajennus täydentää olemassa olevaa rakennuskantaa.

Mutta tämä ei ole mitään verrattuna siihen, mitä tuleman pitää. Koko Tampereen keskusta saa kannen ansiosta uuden ilmeen. Vanha, kunnianarvoisa Hakametsän jäähalli remontoidaan sisäurheilutiloiksi sen jälkeen kun uusi kiekkopyhättö on valmis.

Kansi, areena ja taloja

Kaiken alku on kansi. Siitä tulee niin vahva, että se kantaa junaradan päälle sijoittuvan monitoimiareenan ja joukon kerrostaloja. Kannen kerrosala on peräti 2,5 hehtaaria. Jos kan-

Mika Kivioja tunnustaa, että ei ole jääkiekkomiehiä, mutta Kansi ja arena -hanketta hän tukee ehdottomasti, koska se tuo työtä tamperelaisille rakentajille.

nesta tehdään esimerkiksi metrin vahvuinen, ymmärtää jokainen, että betonia ja rautaa menee siihen hurjia määriä.

Tampereen kaupunki on luvannut rakennuttaa areenan kannen, jonka hinnaksi arvioidaan reilut 20 miljoonaa euroa. Kaupunki vuokraa kannen kiinteistöyhtiölle.

Areenasta on määrä tulla niin suuri, että jääkiekko-otteluun mahtuu 11 000 katsojaa. Jos areena muutetaan konserttikäyttöön, solahtaa

sinne peräti 14 000 musiikin ystävää. Areenan sijainti on liikenteen kannalta ihanteellinen: rautatieasemalta sinne on muutaman minuutin kävelymatka ja parkkihalleja löytyy runsaasti aivan vierestä.

Korkeisiin kerrostaloihin on määrää mahtua toimistoja (43 000 neliömetriä), asuntoja (28 000 neliömetriä) ja hotelli (10 000 neliömetriä). Suunnitelmissa on vielä 24 000 pysäköintineliömetrin rakentaminen.

Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan radan ylittävän sillan eteläpuolelle areena ja kaksi kerrostaloa. Myöhemmin siirrytään sillan pohjoispuolelle. Rakentamista riittää ensimmäisessä vaiheessa aina vuoteen 2020 asti. Sen jälkeen rakennetaan lisää.

Hankkeen asemakaavan viite-suunnitelman on laatinut maailman-kuulu arkkitehti **Daniel Libeskind**. Hänen visiossaan areena on tyylikäs, pyöreä kokonaisuus ja kerrostalot ultaramoderneja pilvenpiirtäjiä.

– Jatkosuunnittelussa Libeskindin hahmottelemat ratkaisut epäilemättä jonkin verran muuttuvat, mutta arkkitehdin luoma kaupunkikuvallinen kokonaisuus säilyy, arvioi Tampereen keskustahankkeen johtaja **Tero Tenhunen** Tampereen kaupunginvirastosta.

Työtä rakentajille

Tampereen kaupunki on teettänyt selvityksen Kansi ja areena -hankkeen ”yhteiskuntataloudellisista vaikutuksista”. Sen luvut ovat vaikuttavat. Erityisesti Tamperetta vaivaavaan työttömyyteen kannen ja areenan odotetaan tuovan helpotusta.

Tampereen työttömyys on kasvanut viime vuosina rumasti. Kun vuonna 2012 kaupungin työttömyysasteeksi mitattiin 14,1 prosenttia, niin vuonna 2015 se oli noussut jo 17,7 prosenttiin. Pirkanmaalla vastaavat luvut ovat 12,0 prosenttia ja 14,9 prosenttia. Molemmat luvut ovat valtakunnallisen keskiarvon heikommalla puolella. Rakennusliiton jäsenten työttömyys Hämeessä on tuoreimpien tietojen mukaan 14,1 prosenttia.

Kaupungin laadittaman selvityksen mukaan kansi ja areena -ra-

kentaminen toisivat Tampereelle rakentamisvaiheen aikana noin 400 työpaikkaa lisää joka vuosi. Niistä noin 300 olisi suoraan rakentamiseen liittyviä työpaikkoja ja satakunta välillisesti syntyviä työpaikkoja. Huippuvuonna 2020 Tampereella saisi jopa yli 600 rakentajaa töitä Kansi ja areena -projektin tuloksena.

Tämän lisäksi muualle Pirkanmaalle rakentamisvaiheen aikana syntyisi nelisenkymmentä ja muualle Suomeen 270 välillistä työpaikkaa. Niistä suuri osa liittyisi kuljetuksiin ja rakennusaineteollisuuteen.

Kun kaikki olisi valmista, työskentelisi alueen toimistoissa laskelmien mukaan 1 700 henkilöä ja areenaltakin saisi leipänsä yli sata henkeä.

”Tällaista tarvitaan”

– Tällaisia hankkeita tarvitaan, jos Suomi aiotaan taas saada nousuun, tamperelaisten rakentajien puheenjohtaja Mika Kivioja arvioi.

– Kun hankkeessa on mukana myös Tampereen kaupungin rahoja, olisi toivottavaa, että työtä tulisi nimenomaan Tampereen seudun rakentajille ja yrityksille. Ja että työvoima rekrytoitaisiin kotimaasta.

Kiviojan mielestä suurhankkeessa olisi oiva tilaisuus vetää alalle mukaan nuoria rakentajia.

– Olisi tehtävä yhteistyötä ammattikoulujen kanssa ja otettava rohkeasti työharjoitteluun rakentajaopiskelijoita.

Tampereella on jo nyt menossa muitakin suuria rakennushankkeita, kuten TAYS:n laajennus ja Ratinan kauppakeskus. Peräti 2,3 kilometrin mittainen rantatien tunneli etenee hyvää vauhtia. Siihen liittyvän, Näsijärveen rajoittuvan kerrostaloalueen paalutustyöt on jo aloitettu. Asuinkerrostaloja on työn alla muun muassa uudessa Niemenrannan kaupunginosassa Lielahdessa.

Tulevina vuosina kaupunki haluaisi rakentaa myös keskustan etelälaidalle, Pyhäjärven rantaan uuden pienoiskaupunginosan.

– Menestystä vain näille kaikille hankkeille. Rakentajat kannattavat, Mika Kivioja lupaa. ■

Kun ultramodernit kerrostalot ja pyöreä areena ovat valmiit, Tampereen keskustaa hädin tuskin tunnistaa entisekseen.

PEURUNKAAN KUNTOUTUMAAN

Kuntoutus Peurunka järjestää yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen ja Rakennusliiton kanssa valtakunnallisesti työkykyä ylläpitävän ja parantavan kuntoutuksen (TYK). Kurssin kesto on 33 vrk.

RAKENTAJIEN TYK-KURSSI 63957

Selvitysjakso

15.2.-20.2.2016 ja 2.5.-7.5.2016

Valmennusjaksot

10.10.-15.10.2016

5.12.-9.12.2016

20.3.-24.3.2017

6.11.-10.11.2017

Tämän kuntoutuksen (TYK) tavoitteena on edistää osallistujien työ- ja toimintakykyä sekä mahdollistaa työssä jatkaminen.

Kuntoutus on tarkoitettu rakennustyöntekijöille, joiden työsuhte on voimassa.

Kurssille hakeutuminen tapahtuu oman paikkakunnan Kelan paikallistoimiston kautta, joka tekee hakijoista myös kuntoutuspäätökset. Kurssille otetaan 8 kuntoutujaa. Kurssille hakeutuessa tarvitaan voimassaoleva lääkärin B-lausunto. Kurssi on osallistujille maksuton ja Kela maksaa kuntoutusjakson ajalta kriteerinsä mukaisesti kuntoutusrahaa.

Yhteyshenkilönä Peurungassa lisätietoja antaa asiakkuuspäällikkö Jarna Ahonen, puh. 020 751 6401, jarna.ahonen@peurunka.fi

Puhelun hinta 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min (alv 24 %)

PEURUNKA.FI

KUNTOUTUS

Peurunka

Anneli Marjavaa huolettaa vaateteollisuuden tulevaisuus, mutta hänen uskonsa Leijona-merkkiin on vahva.

”Meidän naiset tekevät teidän työvaatteet”

Vuodesta 1954 lähtien Leijona on valmistanut työ- ja suojavaatteita Savonlinnassa, ja mikä parasta, vaikka suomalainen vaateteollisuus rämpiä pohjamudissa, näyttää Leijonan tulevaisuus valoisalta.

Maija Ulmanen

Usein kuulee työmaalla rakentajien suusta pienen moitteen sanan; ”miksi työnantaja ei voinut valita työvaatteiksi Leijonaa”. Merkki kuvastaa rakentajille laatua ja kestävyttä. Eikä ihme. Ovathan Leijonan vaatteet pitäneet rakentajat kuivana, näkyvänä ja turvassa jo viisikymmentäluvulta lähtien.

– Meidän periaattemme on, että teemme ammattilaisille kestäviä ja toimivia työvaatteita. Emme varmasti ole se halvin, mutta emme myöskään kallein, myyntijohtaja **Seppo Aksila** kertoo.

Vaikka vaatteiden valmistus ei ole mitään tähtitiedettä, on työvaatteiden suunnittelussa hyvin tarkat standardit, joiden sisällä on pysyttävä. Taskua ei voi ommella aivan mihin tahansa paikkaan. Näkyvyydes-

sä täytyy huomioida, että heijastimet on oltava kaksi kertaa vartalon ympäri ja kaksi kertaa käsien ympäri. Heijastinnauhan kaltevuus täytyy olla juuri oikea.

– Pystymme muokkaamaan mallistojamme asiakkaiden tarpeiden mukaan. Asiakkaalla on siis mahdollisuus suunnitella oma mallisto omien tarpeiden mukaisesti. Voimme antaa esimerkiksi rakennusalan yrityksen työntekijöille työvaatemallin käyttöön ja he kertovat käyttökokemuksistaan ja siitä, mitä seikkoja kuuluisi ottaa huomioon, jotta vaate palvelisi käyttäjäänsä. On muistettava, että jokaisella erityisallalla on omat tarpeensa ja jokainen vartalo on erilainen, Aksila tiivistää.

Suoraan koulunpenkiltä Leijonan vaatesuunnittelijaksi tullut **Jonna Reinikainen** on tehnyt työvaatesuunnittelua viidentoista vuoden ajan ja jaksaa edelleen innostua luovasta alastaan.

– Olen samaa mieltä Aksilan kanssa siitä, että on ensisijaisen tärkeää, että otamme suunnittelussa huomioon käyttäjäkokemukset. Välillä joudumme kuitenkin nyhjäisemään tyhjästä, Mitä tahansa ei voi standardien takia tehdä. Siitä saa aina välillä muistutella jopa johtoporasta, Reinikainen kiteyttää.

Halvalla et hyvää saa

Meistä varmasti jokainen tietää sen, ettei suomalaisella vaateteollisuudella mene tällä hetkellä kovin len-

”Pienet ratkaisut voivat olla hieman kalliimpia, mutta ne takaavat usein vaatteiden paremman kestävyuden”, myyntipäällikkö Seppo Aksila sanoo.

noikkaasti. Viime aikoina olemme saaneet kuulla lukuisien suomalaisbrändien tuotannon siirroista ulkomaille. Myös Leijonalla on otettu uutiset raskaasti vastaan.

– Totta kai meitä huolestaa, mutta jaksamme uskoa siihen, että vastaavanlaista osaamista ja joustavuutta tuotannossa emme pystyisi tarjoamaan, jos tuotanto siirrettäisiin kokonaisuudessa ulkomaille.

Turvallisuus on mielenrauhaa.

Leijonan vahvuus piilee tuotesuunnittelussa, joka sijaitsee Etelä-Savon pääkaupungissa Savonlinnassa. Nopea reaktiokyky mahdollistaa asiakkaan tarpeisiin vastaamisen.

– Emme me pysty kilpailemaan halvempien merkkien kanssa hinnassa. Meidän valttikortit ovat tässä kisassa: Turvallisuus, toimivuus ja luotettavuus. Vaateen kuuluu vielä puolen vuoden päästäkin olla samassa kunnossa kuin ostopäivänä. Sitä pitää pystyä huoltamaan. Me tarjoamme kokonaisvaltaista pakettia. Tämä on meidän osaamistamme, Aksila kertoo.

Leijona on aina ollut konservatiivinen vaatemerkki, joka ei ole pal-

jon näkynyt teidenvarsimainoksissa tai televisiossa. Se on aina luottanut siihen, että teot puhuvat puolestaan. Hyvistä teoista kertonee myös se, että työntekijät viihtyvät Leijonan palveluksessa kokonaisina työuria.

Tehtaan ompelusaliin astuttaessa Aksila toteaa yleensä: ”Tässä ovat ne ihmiset, jotka mahdollistavat Leijona -tuotemerkin”.

38 vuotta Leijonan palveluksessa ollut ompelija **Paula Mikkonen** on tyytyväinen siihen, että on saanut tehdä rakastamaansa työtä näin pitkään.

– Ompelijoiden työtilanne ei ole ollut vuosikymmeniin kovinkaan häppöinen. Olen ollut onnekas. Tokihan työnkuva on hieman muuttunut vuosien varrella. Ennen teimme yhtä työvaihetta päivät pitkät, mutta nyt on osattava tehdä koko vaate alusta loppuun. Se tuo mukavaa vaihtelua, Mikkonen kertoo.

Vaateteollisuuden tehtaassa pyöriessä huomaa ettei missään ole pölyä ja melukin on minimaalista. Tämä on varmasti yksi seikka, joka vaikuttaa osaltaan siihen, että pitkät työt ovat mahdollisia. Suomalaismerkille on tärkeää, että myös Baltiassa sijaitsevassa Leijonan tehtaassa työntekijöillä on samat työolot kuin kollegoilla koto-Suomessa.

– Olemme käyneet koko tehtaan voimin tervehtimässä Baltiassa työntekijöitä. Pidämme tärkeänä sitä, että muiden maiden tehtaiden väki kokee yhtä lailla olevansa osa Leijona -merkkiä, vaikka he työskentelevätkin eri maassa.

Huoli tulevasta?

Tehdaskierroksen loppupuolella pääsemme erikoiskokojen kaavojen leikkauspisteelle, jossa myös 38 vuotta Leijonalla töissä ollut työsuojeluvaltuutettu **Anneli Marjava** työskentelee.

– Näitä rouvia kuuluu kunnioittaa ja arvostaa heidän asiantuntemustaan. Kyllä tässä tuntee itsensä aivan nössöksi, kun on ollut vasta kymmenen vuotta töissä Leijonalla, Aksila sanoo ja naurahtaa.

– Kyllä minä olen täällä viihtynyt. Tulen melkein suoraa synnytyslaitokselta tänne töihin, nuorekas Marjava murjaisee.

Työn suola on ompelijan mielestä siinä, että ilonaiheita tulee läheltä päivittäin. Välillä saattaa tulla vastaan ongelmia, joihin ei meinaa millään löytää ratkaisua, mutta yksikään pätkin ei ole naisen omien sanojen mukaan jäänyt koskaan ratkaisematta.

Työsuojelun näkökulmasta Marjava antaa Leijonalle kiitosta.

Mikä on suomalaisen vaateteollisuuden näkymä?

Teollisuusalojen ammattiliitto TEAMin tutkija **Veli-Pekka Heinon** mukaan vaateteollisuuden tilannekatsaus kannattaa jakaa yhtäältä kotimaisen vaatetuotannon tilaan sekä toisaalta alan yritysten tilanteeseen, joka sisältää suunnittelun ja valmistuttamisen.

– Kotimainen teollinen vaatetuotanto on ollut vähäistä sen jälkeen, kun Nanssonin Nokian tehdas lopetetaan ja MASin farkkutuotanto siirtyy Viroon. Ne olivat kaksi viimeistä isompaa vaatetehtästä, joiden tuotanto oli viime päiviin Suomessa. Jäljellä olevista tehtaista suurin taitaa olla Ursuk, joka valmistaa sukelluspukuja.

Heinon mukaan ehdottomasti merkittävin syy siihen, että tämä teollisuudenhaara siirtyy ulkomaille, on globalisaatio.

– Tekstiili- ja vaateteollisuuden tuotannon siirtymisestä ulkomaille on puhuttu 1970-luvulta lähtien. Ensimmäinen tuotanto siirtyi Etelä-Eurooppaan, sitten Aasiaan ja seuraavaksi varmaan Afrikkaan – aina vain halvempien kustannusten perässä. Ainoastaan erikoistuotanto kannattaa Suomessa, tutkija sanoo.

Tuotannon kotimaisuus ei näytä itsessään olevan kuluttajalle myyntivaltti, joka saisi maksamaan ekstrahintaa.

– Minun työurani aikana ei ole tapahtunut mitään vakavampia työtappaturmia. Mitä nyt joskus joku ompelee sormeen, mutta näistä selvittää onneksi pienillä vammoilla.

Työyhteisön ilmapiiri saa työsuojeluvaltuutetulta risujen sijaan ruusuja. Tehtaan naiset tuntevat toisensa vuosien takaa ja samoja naamoja on katseltu pitkään.

– Kyllä sitä alkaa nähdä jo pelkästä työkaverin kasvojen ilmeestä, onko tänään sellainen päivä, että kannattaa mennä juttelemaan, vai siirretäänkö suosiolla tuonemmaksi. Välillä on pakko kysyä: ”Kärsiikö puhutella?”, Marjava luonnehtii työyhteisöään hymy huulillaan.

Liki kuusikymmentävuotiaasta ammattilaisesta huolestaa aidosti oman alansa tulevaisuus. Hän on varma siitä, että jos työpaikka menisi alta, ei hän saisi mistään uutta tilalle.

– Huolestuttavinta on, että nekin yritykset, joiden tuotanto on ollut niin sanotusti varmalla pohjalla ja joiden ei olisi ikinä uskonut laittavansa tuotantoa ulkomaille, ovat sen tehneet. Mikään ei ole niin varmaa kuin epävarmuus ja muutos. Uskon kuitenkin siihen, että meidän vahvuutemme ja kantava voimamme on ylpeys siihen, mitä teemme. Me uskomme itseemme ja tekemiseemme. ■

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

Tulevat koulutukset

LUOTTAMUSMIEHET

Peruskurssit

15.– 17.2.	Lm-peruskurssi, osa 1, Helsinki
7.– 8.3.	Lm-peruskurssi, osa 2, Helsinki
14.– 16.3.	Lm-peruskurssi, osa 1, Oulu
11.– 12.4.	Lm-peruskurssi, osa 2, Oulu

Jatkokurssit

21.– 23.3.	Lm-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4.	Lm-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

JÄRJESTÖKOULUTUS

7.- 9.3.	Talouspolitiikan ABC, Kiljavan opisto
12.- 13.3.	Toimiva ammattiosasto, Helsinki
14.- 15.5.	Sosiaalinen media järjestötoiminnassa, Helsinki

TYÖSUOJELUVALTUUTETUT

Peruskurssit

15.– 17.2.	Tsv-peruskurssi, osa 1, Helsinki
7.– 8.3.	Tsv-peruskurssi, osa 2, Helsinki
14.– 16.3.	Tsv-peruskurssi, osa 1, Oulu
11.– 12.4.	Tsv-peruskurssi, osa 2, Oulu

Jatkokurssit

21.– 23.3.	Tsv-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4.	Tsv-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi
25.– 27.4.	Tsv-jatkokurssi, osa 3, Kirkkonummi

YHTEYSMIEHET

Yhteismieskoulutus

15.– 16.2.	Helsinki
22.– 23.2.	Jyväskylä
14.– 15.3.	Oulu
11.– 12.5.	Mikkeli

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävässä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus- sopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Järjestökurseista, jotka eivät ole työnantajatuon piirissä, liitto maksaa koulutettavien opetuksen, majoituksen, ruokailun ja matkakulut. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla (alle 300 km 0,25 €/km).

Pyydä työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata.

Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Haastetta on!

Kirjoittaessani tätä toimitsijakolumnia maailma on hiljentymässä joulun viettoon. Valitettavan monelle rauha ja turvallisuus on vain kaukainen unelma. Maailman mittakaavassa suomalaisen yhteiskunnan ja kansalaisten ongelmat ovat mitättömän pieniä. Puhtaan inhimillisessä mielessä tuntuu pahalta, kun maan hallitus tarjoaa lääkkeeksi keinoja, jotka entisestään pahentavat sekä globaalia että kansallista eriarvoistumiskehitystä.

Ensitöikseen hallitus vaati työmarkkinaosapuolia neuvottelupöytään tuottavuusloikan aikaan saamiseksi, tai vaihtoehtoisesti hallitus toisi eduskuntaan esitykset lakimuutoksista, joilla työvoimakustannuksia alennettaisiin vastaavasti. EK oli mielissään, olihan sillä niin sanotusti Saletit käsissä. Jos neuvottelupöydässä ei synny heille riittävän mieluisaa ratkaisua, hallitus hoitaisi asian lainsäädäntöteitse.

Syksyllä taustastrategiini tuntui iskevän kuitenkin jo vauhtisokeus. Ei tunnuttu oikein tietävän mitä kaikkea sillä poliittisella voimalla tehdään, minkä Suomen kansa oli kevään vaaleissa käsiin antanut. Hallintarekisterilain valmistelu oli kai härskiydessään pohjanoteeraus.

Palkansaajakeskusjärjestöt toteuttivat 18.9. yhteisen STOP-mielenilmaisupäivän. Helsingin rautatienrillille kokoontui yli 30 000 ihmistä vastustamaan hallituksen esityksiä.

Loppusyksyllä nähtiin vielä useampi näytös työmarkkinateatteria, jossa pääroolin näyttelijät löytyivät normaalista

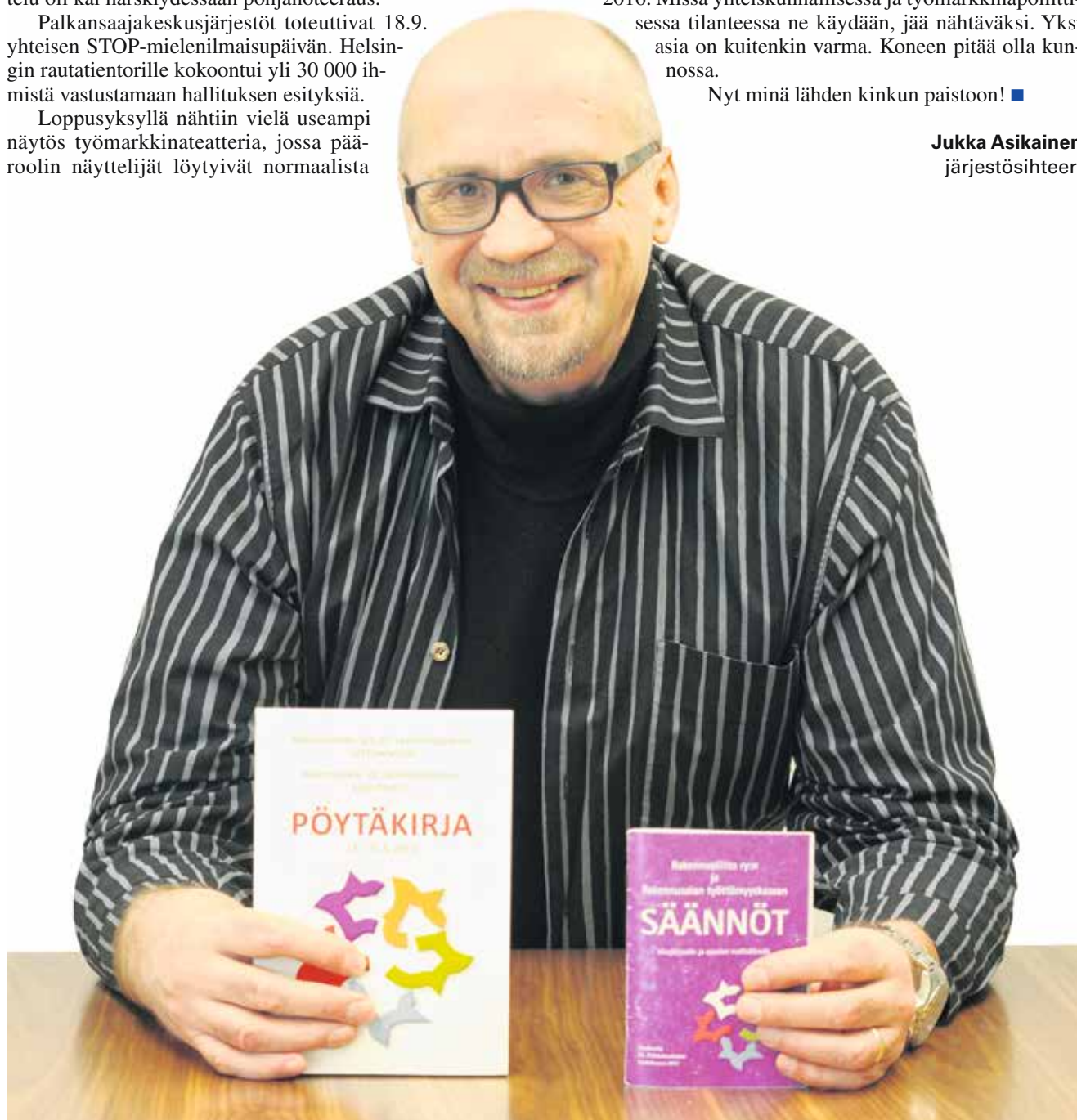
poiketen valtioneuvoston kabineteista. Tärkeä kuiskaajan tehtävä oli edelleen kuitenkin Etelärannan hallussa. SAK oli valmis sitoutumaan käytännössä miinusmerkkiseen palkkaratkaisuun vuodelle 2017. Sekään ei riittänyt.

Tammikuun 23. päivä tulee kuluneeksi 76 vuotta ”tammikuun kihlauksesta”. Julistuksesta, jolla työnantajat tunnustivat ammattiliitot ja SAK:n neuvottelukumppanikseen. EK näyttää nyt hyljänneen kumppanin ja purkaneen kihlauksen. Hylätty morsian on kutsunut merkittävän määrän jäsenliittojensa keskeisiä luottamushenkilöitä Tampereelle kihlauksen vuosipäivänä järjestettävään tapahtumaan. Aika näyttää ja historia kertoo syntykö tammi-helmikuun taitteeseen todellista yritystä maan asioiden kuntoon laittamiseksi. Se on luonnollinen kulminaatiokohta ennen uusien valtiopäivien avaamista. Valtiopäivien, jolle hallitus on ilmoittanut vievänsä niin sanotut pakkolakiesitykset.

Rakennusliiton solmimat työehtosopimukset ovat voimassa helmikuun loppuun 2017. Valmistautuminen tulevaan neuvottelukierrokseen käynnistyy normaalista alkusyksystä 2016. Missä yhteiskunnallisessa ja työmarkkinapoliittisessa tilanteessa ne käydään, jää nähtäväksi. Yksi asia on kuitenkin varma. Koneen pitää olla kunnossa.

Nyt minä lähden kinkun paistoon! ■

Jukka Asikainen
järjestösihteeri

Näin se rauta joutuu taipumaan miehen tahtoon. Mikko Pihkasalo näyttää mallia.

Tapaamassa työmaan aatelia Jyväskylässä: **Näin se rauta taipuu**

Marraskuu antaa parastaan, kun Jyväsjärvi, ilma sekä taivas ovat kaikki yhtä ja samaa harmaata. Sateesta huolimatta Satamakatu yhdessätoista käy hyöriä sekä Skanskan että YIT:n tonteilla. Pääsemme juttelemaan työmaiden raudoittajien kanssa.

Eeva Vänskä

Aivan Jyväskylän keskustan tuntumassa, Lutakon alueella, sijaitsee kaksi työmaata vierekkäin. Vielä ei ole oikeastaan mitään varsinaisesti pystyssä, sillä työt ovat vasta aluillaan.

Tapaan YIT:n raudoittaja **Eero Saarvion** (58 v.) ensin, ja kävelem-

me lyhyen mutta mutaisen matkan Skanskan puolelle tapaamaan **Mikko Pihkasaloa** (36 v.).

Tämä kertoo, että aamu alkoi valutöillä ja loppupäivä kuuluu seuraavan päivän töitä valmistellessa. Siirrymme hetkeksi työmaakopin suojiin kirjaamaan ajatuksia ylös. Mukavan lämmintä, muki kahvia ja hyvää seuraa.

Työstä ja ympäristöstä

Eero Saarvio sanoo, että vesisade on olosuhteista ehkä pahin.

– Kyllä sen talvenkin vielä kestää, mutta sateella tahtoo olla kaikki kampeet koko ajan märkinä ja se on ikävää.

Saarvio on katsellut muutaman-kin vesi- ja lumisateen 28 vuoden uransa aikana.

– Aikanaan läksin raudoittajan apulaiseksi, ja siitä jäi sitten kytemään kiinnostus alalle.

Mikko Pihkasalo pääsi alalle 15 vuotta sitten, hänkin vanhemman raudoittajan matkaan. Ei ole hullumpi valinta työskennellä raudoittajana, vaikka työ raskasta onkin ja työasennot haastavia.

– Pohjalaatoissa riittää kantamista, käsin ne on laitettava paikoilleen. Kumarassa tulee oltua paljon, Pihkasalo selvittää.

Saarvio lisää, että varsinkin äkikseltään linkkutyöasento voi ylittää.

– Silloin on kankeana muikin kuin käytös.

Ennustajan kykyjä?

Raudoittaja leikkaa ja taiputtaa rautaa. Saarvio tekee pääsääntöisesti aina itse raudat, mutta joillakin isoilla työmailla rauta tulee valmiina.

– Parempi on tehdä itse, niin tietää mitä on varastossa.

Raudoittajan pitää olla aina timpuria vähintään päivän edellä. Se vaatii ennakointikykyä ja reipasta otetta työhön. Joskus työn aloittaminen voi viivästyä siksi, että työnantaja ei ole hommannut piirustuksia.

– Pääsääntöisesti on kuitenkin päästy aloittamaan hyvin.

Pihkasalo sanoo, että työn kulussa on itsestä kiinni, miten pysyy mukana.

– Jos rauta on loppumassa, pitää siitä mennä itse sanomaan. Ja että nappuloita riittää rautojen väliin.

Siis korokkeita, jotta suojaetäisyys on oikein.

Eero Saarvio toteaa, että itsenäisen työ on homman hyvä puoli, ”että on semmoinen oma vapaus”.

Entäs Mikko Pihkasalo, mikä sinun mielestäsi on hienoa raudoittajan työssä? Mies myhäilee tovin, ja virnistää:

– Se on se kevätaurinko, sitä on mukava odottaa.

Rutiinia ja haasteita

Kerrostalokohteissa ei ole erityistä haastetta raudoittajan kannalta, minulle kerrotaan. Mutta teollisuuskohteet, niissä on jo jotain.

– Kyllä itsellä tulee sellaisia töitä, ettei ole koskaan aiemmin tehnyt. Yksi mielenkiintoinen kohde oli jälkijännitetty parkkiholvi, sitä oli erilaista tehdä, Pihkasalo paljastaa.

Hän odottaa myös töitä Kankaan vanhan paperitehtaan alueella.

Eero Saarvio kertoo, että Jyväskylän seudulla rakentamiskäytännöt näyttävät melko hyviltä.

Skanskan työmaalla käytössä oleva taivutin koko komeudessaan.

”Mieluummin yksi rauta liikaa kuin yksi liian vähän.”

Harjakset ovat aina käsillä.

Kaikki uusitaan tai peruskorjataan ja alueelle syntyy toimistoja, kerrostaloja, vanhusten palvelutaloja ja niin edelleen.

Saarvio tuumii, että lähiajalta mielenkiintoinen työ oli pari vuotta sitten Huhtasuon koulu, normaalia isompi kohde. Isossa kohteessa on enemmän vaihtelua työn vinkkeistä.

Jyväskylän seudulla näyttää hyvältä rakentamisessa, jos katsoo maan kokonaistaloudellista tilannetta.

Jyväskylään lienee tulossa uusi ostoskeskus. Myös uusi keskussairaalakompleksi on rakenteilla.

Hyvät työt haudataan

Miten työ käytännössä lähtee etene- mään, Eero Saarvio?

– No ensin vähän ”tapellaan” rasta- hasta mestarin kanssa. Sitten sovi- taan miltä nurkalta lähdetään lii- keelle, ja sen jälkeen on itsenäistä työntekoa.

Pihkasalo sanoo, että heillä ei tarvitse peruspalkasta keskustella joka tontilla erikseen, mutta urakas- ta pitää muuten kyllä neuvotella. Siinä auttaa kärsivällisyys ja neuvotte- luiden osaaminen.

– Pääsääntöisesti mestareiden kanssa voi sopia asioista kättä pääl- le-periaatteella. Ja se on jämäpti niin.

Ja kun työ etenee, mikä siinä on tärkeää?

– Kun tekee siistiä työtä, niin voi olettaa että oikein on mennyt kuvien mukaan.

Saarvio lisää, että tunnollisuus omaa työtä kohtaan on tärkeää. Että mieluummin yksi rauta liikaa kuin liian vähän.

– Onhan sitä mukavampi katella- kin, kun on tehnyt hyvää työtä. Se kyllä joskus harmittaa, kun hautaa- vat hyvät työt betonin alle.

Suunnittelussa on aika ajoin vir- heitä, Saarvio huomauttaa.

– Paljon on sellaista, minkä itse huomaa. Tai sitten mestarit tarttuvat toimeen ja soittavat suunnittelijalle.

Pihkasalo sanoo, että leikkaus- kuvat ovat joskus ristissä tasokuvien kanssa.

– Kyllä suunnitteluun pitäisi an- taan enemmän aikaa. Monesti pitää ryhtyä tekemään ennen kuin on edes kuvat valmiina.

Papereita on moneen lähtöön: perustukset yhdessä, alapohja yh- dessä ja kerrokset omissa kuvissaan.

Pahahan se on, jos työohje, jonka mukaan mennään, on lähtökohdal- taan pielessä.

– Tietenkin virheet korjataan, monesti rautaa tehdessä. Loppupe- lissä mestari tekee raudoitustarkas- tuksen ennen valuja, ja onpa sellais- takin nähty, että suunnittelija on itse suuremmilla työmailla tullut katso- maan tilannetta.

Koukun filosofia

Raudoittajan tärkeimmät työväli- neet ovat leikkuri, taivutin sekä koukku. Pihkasalo muotoilee kou- kun filosofian:

– Sillä sidotaan rautoja kiinni harjaksilla. Ilman koukkuja ei rau- doittaja pärjää.

Sekään ei haittaa jos on pari koukkuja varalla, koska välineet ku- luvat ja voivat mennä rikki. Eero Saarvio, miksi raudoittaja on tärkeä työmaalla?

– Raudoitus on rakennuksen sel- käranka. Ennen ei valeta, ennen kuin raudat ovat paikallaan. Niinhän ne sanovat, että raudoittajat ovat raken- nuksen aatelina ja timpurit älymys- töä.

Tälle on pakko nauraa hetki hy- väntahtoisesti. Ainakaan määrittely- jen puutteeseen eivät täällä työt pää- se pysähtymään.

Sen lisäksi että raudoittajana tar- vitaan itsenäistä otetta, myös fysii- kalla on merkityksensä. Pihkasalo kertoo, että lyhyet jalat ja pitkät kä- det (kuten hänellä) auttavat holvilla. Ei tule selkä kipeäksi.

Saarvio sanoo puolestaan, että joskus on selkääkin vähän jomotel- lut, mutta yhtään sairaslomaa ei ole sen takia tarvinnut ottaa.

– Itsessään tämä työ ei ole juuri

muuttunut 30 vuodessa. Mitä nyt uu- dempia taivuttimia on tullut rämiän tilalle. Vähän lisää tekniikkaa, mut- ta itse työ on samaa.

Halpuusharha

Sitä enemmän ovat muuttuneet asiat ympärillä. Suomessa on hallitus, josta ollaan montaa mieltä. Saarvio sanoo näin.

– Meille on jo muodostunut kah- det työmarkkinat. Ne, joissa työ- kennellään ja noudatetaan työehto- sopimuksia sekä ne, joissa ei nouda- teta. Vuokratyöfirmoja on tullut pil- vin pimein. Tästä olen kyllä huolis- sani.

Saarvion mielestä hallitus on toi- millaan vain vahvistanut tätä asetel- maa. Vallitsee halpatyön halpuuden harha.

Mitä toivoisitte tulevan suhteen?

Pihkasalo sanoo, että kun olisi tasaisesti töitä.

– Siitä se kaikki lähtee. Ja olisi hienoa, kun voisi joskus pitää suun- nitellun kesäloman. Ne ei kotona ai- na ymmärrä, että pitää lähteä viikko tekemään jonnekin työmaalle, vaika toinen mestari on luvannut loman.

”Pidä nyt viikko” tai ”Jos siirret- täis vähän”, ovat yleisiä kommentte- ja, kun ottaa loma-asian esiin.

Saarvio sanoo, että sitä ei arvaa kieltäytyä kun on töitä tarjolla. Soit- tavat sitten vastaisuudessakin.

Hän sanoo olevansa huolissaan ulkomaisesta työvoimasta.

– Mahtoiko se EU:n työvoiman vapaa liikkuvuus olla missään suht- eessa hyvä periaate?

Saarvio on tyytyväinen siihen, että työkohteita tuntuu riittävän lähi- tulevaisuudessa. Aateliset säilyttä- vät asemansa. ■

Taakan sitominen

Putoavan taakan aiheuttamaa vahinkoa ei voi ennustaa.

Tämän vuoksi nostoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Taakan on aina oltava tasapainossa ja sidottu huolella. Ihmisten yli ei saa nostaa. Nostoalue on rajattava joko kulkuesteellä tai kulunvalvonnalla.

Nostoapuväline kestää eniten silloin, kun sillä nostetaan pystysuoraan.

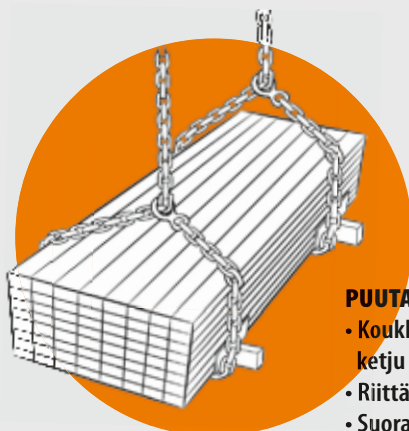
Nostettavan taakan maksimipaino vähenee 60 asteen nostossa 30% nostoapuvälineen taulukkoarvosta.

Kiristävässä nostossa sallittu maksimipaino vähenee edelleen 20%.

Tavanomaisesta poikkevasta nostosta on tehtävä kirjallinen nostotyösuunnitelma.

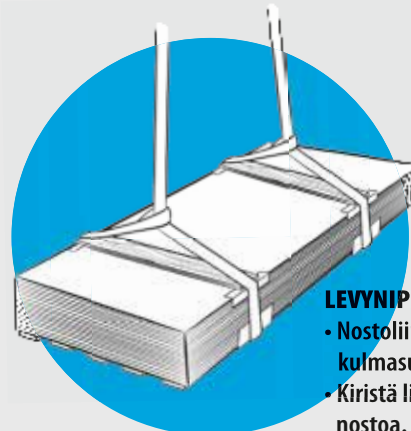
Varmista, että nosto on turvallinen

- Nostotöitä saa suorittaa vain nostovälineisiin ja nostotöihin perehtynyt.
- Ennen nostoa, tarkasta nostovälineiden kunto ja sopivuus nostettavalle taakalle ja sen painolle.
- Älä käytä viallista nostovälinettä.
- Älä koskaan ylitä nostovälineessä ilmoitettua maksimikuormaa.
- Kiinnitä nostoapuvälineet taakkaan suunnitelluista nostopisteistä.
- Pidä hyvää huolta nostovälineistä, huolla ja säilytä ne asianmukaisesti.
- Jos joudut ohjaamaan taakkaa käsin, pidä kädet taakan yläpuolella, ei koskaan taakan alapuolella.
- Seiso tasaisella pinnalla ja vakaasti, ettei horjahda taakkaa vasten.
- Älä nouse taakan päälle.

PUUTAVARA

- Koukku ketjun ympärille, ketju kiristyy nostossa.
- Riittävät aluspuut.
- Suora laskualusta.
- Varo koukun virheellistä rasitusta.

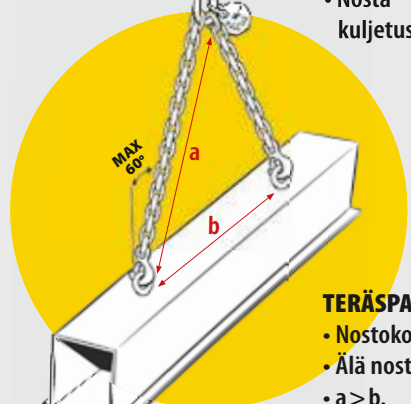
LEVYNIPUT

- Nostoliinat ja kulmasuojat.
- Kiristä liinat ennen nostoa.
- Nosta kuljetusalustalla.

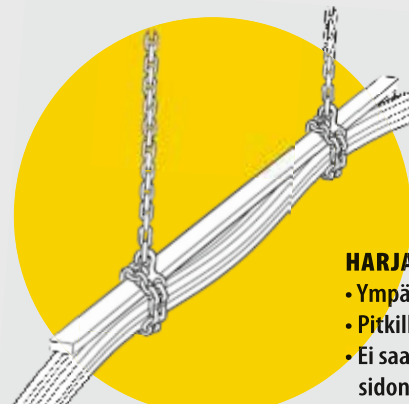
KAASUPULLOT

- Kiinnitettynä nostokehikkoon tai hitsauskärryyn.
- Ei häkissä.

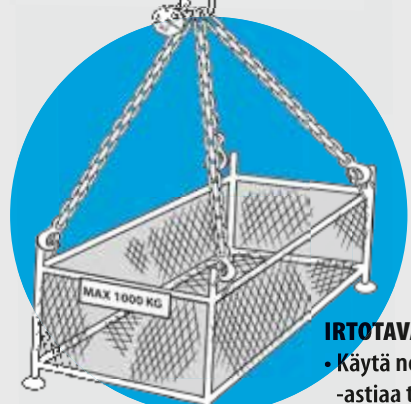
TERÄSPALKIT

- Nostokorvakkeet.
- Älä nosta liinoilla.
- $a > b$.

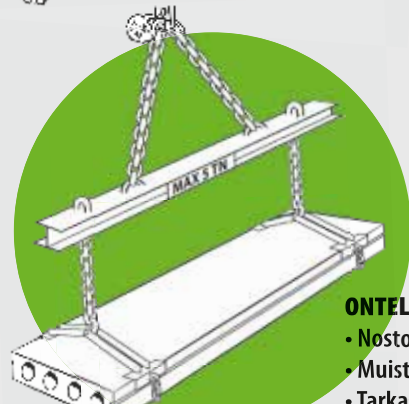
HARJATERÄKSET

- Ympärisidonta.
- Pitkille tukipalkki.
- Ei saa nostaa sidontalangoista!

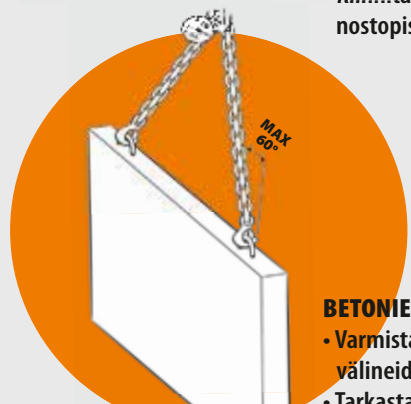
IRTOTAVARA

- Käytä nostohäkkiä, -astia tai -verkkoa.
- Kiinnitä jokaisesta nostopisteestä.

ONTELOLAATAT

- Nosto nostopuomilla.
- Muista varmistusketjut.
- Tarkasta uran kunto ja saksen istuvuus.

BETONIELEMENTIT

- Varmista nostoapuvälineiden kestävyys.
- Tarkasta elementti ennen nostoa.

Äärioikeisto nousee koko Euroopassa

– Kansalliset erityispiirteet vaihtelevat

Johanna Hellsten

Eurooppalainen ammattiyhdistysliike on huolissaan äärioikeisto- ja nationalistipuolueiden suosion noususta Euroopassa. Euroopan ammattiliittojen tutkimus- ja koulutusinstituutti ETUI järjesti aiheen ympärille marraskuussa Puolen Varsovassa kurssin, jossa eri maiden ammattiliittojen työntekijät pyrkivät löytämään jonkinlaista yhtenäistä linjaa suhteessa populistipuolueisiin.

Yhteistä säveltä on käytännössä silti mahdotonta löytää, sillä kansalliset erityispiirteet vaihtelevat niin paljon. Salonkikelpoisista perussuomalaisista on pitkä matka esimerkiksi rajansa sulkenutta Unkaria hallitsevaan Fidesz-puolueeseen tai Ruotsin Ruotsidemokraatteihin. Yhteistä monelle eurooppalaiselle populistiselle puolueelle nationalismin lisäksi on epäluulo ammattiyhdistysliikettä kohtaan.

Puolassa nationalistinen ja populistinen Laki ja oikeus -puolue voitti juuri vaalit. Se on oma lukunsa, sillä puolueella on läheiset siteet Solidarisuus-ammattiliittoon. Toisaalta maan toinen suuri keskusjärjestö OPZZ on antanut uudelle hallitukselle ”sata päivää” aikaa näyttää, onko se todella ammattiliittojen puolella vai niitä vastaan.

Ruotsidemokraatit suljetaan ulos

Ruotsissa ay-maailma on ottanut tiukan kannan Ruotsidemokraatteihin; puolueen kanssa ei keskustella eikä tehdä yhteistyötä.

Teollisuuden piirissä maassa on korkea järjestäytymisaste. Monessa tehtaassa ammattiliittoon kuuluu lähes sata prosenttia työvoimasta.

– Jokaisella tehtaalla on oma ammattiosastonsa, joten olemme hyvin lähellä heitä ja kuulemme paljon, mitä niissä keskustellaan. Jäsenistämme iso osa äänestää Ruotsidemokraatteja, **Petra Ekerum** Ruotsin Paperiliitosta myöntää.

Ekerumin mukaan se on ongelmallista siksi, että RD on tehnyt hyvin selväksi, ettei se hyväksy ammattiliittojen toimintaa. Puolue yritti perustaa oman ammattiliittonsa, mutta ei saanut siihen jäseniä.

– Me olemme yrittäneet kertoa siitä jäsenillemme, mutta tieto ei vain tunnu menevän perille. Emme oikein tiedä, mitä tehdä, Ekerum sanoo.

– Moni kuvittelee, että Ruotsidemokraatit ovat ikään kuin oikeiston ja vasemmiston välissä, mutta se ei pidä paikkaansa. Se on oikeistolainen puolue, Ekerum jatkaa.

Ekerum myöntää, että ehkä ammattiliittojen totaalinen kontaktinpuute RD:n kanssa ei ole kestävä taktiikka.

– Ehkä voisi olla parempi puhua heidän kanssaan suoraan. Jäsenetkin ihmettelevät, miksi puolueen kanssa ei lähdetä kunnan debattiin.

Ruotsin ay-liike ei kuitenkaan potkaise sellaisia jäseniään ulos liitoista, jotka ovat RD:n jäseniä.

Belgiassa potkitaan pois liitosta

Oliver Starquit, julkisen sektorin työntekijöitä edustavasta CGSP Wallonesta, Belgiasta, kertoo, että ääri-nationalistiset populistipuolueet ovat hänen edustamillaan flaamilaisilla alueilla vielä aika pieniä ryhmiä. Ranskankielisillä alueilla tilanne on tiukempi.

– Flaami-alueilla äärioikeistolaisia puolueita on kaksi. Toisella on selkeä 10 prosentin kannatus, mutta se on enemmänkin uusliberaalinen kovan oikeiston edustaja kuin äärioikeistolainen. Sillä on valtaa kunnissa, Starquit sanoo.

Ongelmallisempi on toinen oikeistopuolue, Vlaam Belang, jonka edeltäjä Vlaams Blok kiellettiin rasisisena. Puolue ajaa Belgian flaamilaisalueiden itsenäistymistä.

– Mikäli ammattiliittomme jäsen on vaaleissa ehdolla Vlaams Belang -puolueen listoilla, seuraa siitä prosessi: ensin kuulemme jäsentä, mutta 90 prosentissa tapauksista jäsen erotetaan ammattiliitosta. Uusliberaalien osalta samanlaisia ei tehdä. Arvelemme, että jäsenistöstämme jopa 30-40 prosenttia äänestää heitä, Starquit kertoo.

Ammattiliitot eivät myöskään tee minkäänlaista yhteistyötä Vlaams Belang -puolueen kanssa. Puolue on julistanut, että mikäli se pääsee hallitukseen, se kieltää ammattiliitot. ■

TYK kuntoutus

Rakennusliiton jäsenten valtakunnallinen TYK-kuntoutus (63982)

Kuntoutus koskee maalareita, muurareita, rakennustyöntekijöitä, kirvesmiehiä, raudoittajia, rakennussiivoojia, vesieristäjiä ja LVI-asentajia. Kuntoutukseen voi hakeutua, mikäli olet vakituksessa tai määräaikaisessa työsuhteessa (myös lomautetut voivat hakea).

TYK-kuntoutus on tarkoitettu henkilöille, joiden työkyky on olennaisesti heikentynyt. TYK-kuntoutuksen tavoitteena on ensisijaisesti mahdollistaa se, että kuntoutuja jatkaa työssään.

Mikäli olet halukas panostamaan oman työkykysi ylläpitoon ja olet valmis sitoutumaan noin kahden vuoden mittaiseen kuntoutusprosessiin – tule mukaan.

Ota yhteyttä työterveydenhuoltoon. Kurssi on osallistujille maksuton ja Kela maksaa kuntoutusjakson ajalta kriteeriensä mukaisesti kuntoutusrahaa.

Kurssin 63982 ajankohdat:

Selvitysjakso osa I	4.-16.4.2015
II - valmennusjakso	7.-11.11.2016
III - valmennusjakso	3.-7.4.2017
Päätösjakso	22.11-1.12.2017

Lomakkeet saat työterveyshuollosta, Kelan toimistosta tai nettisivuilta www.kela.fi. Toimita hakemus liitteineen viimeistään 4.2.2016 mennessä Kelan toimistoon.

Lisätietoja TYK-kuntoutuksesta antaa:

Kuntoutuksen ja työhyvinvoinnin asiantuntija:

Sami Sarsama

puh. 040- 505 7468

sami.sarsama@harmankuntokeskus.fi

HÄRMÄN KUNTOKESKUS
www.harmankuntokeskus.fi

Tuntuuko sinusta ikinä siltä, että olet vastuussa siitä, minkälaisessa kunnossa maapallo jää seuraaville sukupolville? Pystyisimmekö pienillä teoilla vaikuttamaan siihen, että meillä olisi hieman parempi olla täällä? Yhteisöllisyydessä ja yhdessä tekemissä on voimaa. Rakentaja esittelee vuoden 2015 mielenkiintoisimmat yhteisöpalvelut, joilla voimme auttaa toisiamme ja lisätä tietoa paremmasta ravinnosta.

Parempaa, halvempaa, maistuvampaa.

Yhteisöpalvelut ovat muitakin kuin hipstereitä varten

Teksti Maija Ulmanen
Kuvat: Satokalenteri

Vaihdetaan aikaa

Aikapankit ovat palveluiden tai tarvikkeiden vaihtoon perustuvia pienimuotoisia ja paikallisia järjestelmiä. Työsuoritukset tapahtuvat aikapankin omassa valuutassa, ja omia työsuorituksia voi vaihtaa muiden työsuorituksiin. Periaatteena on aina, että jokaisen aikapankin jäsenen työn vaihtoarvo on sama.

Aikapankkijärjestelmän kehittäjänä pidetään washingtonilaista oikeustieteen professoria **Edgar Cahnia**. Hän kiteytti vuonna 1986 ajatuksensa järjestelmästä, jossa ensin naapuria autettuasi ”auttaa naapuri – tosin todennäköisesti eri ihminen – sinua”. Aikapankkikoelija käynnistyi alkuun Yhdysvalloissa ja Britanniassa, ja nykyään niitä on eri puolilla maailmaa.

Suomessa toimii tällä hetkellä jo noin 40 aikapankkia eri puolilla maata. Niistä vuonna 2009 perustettu Stadin Aikapankki on suurin.

Käytännössä aikapankkijärjestelmissä vaihdetaan usein arkielämään liittyviä palveluksia: lastenhoitoa, polkupyörän korjausta, remonttiapua ja elektroniikkatukea.

Parhaimmillaan aikapankit voivat auttaa vahvistamaan naapuruston ja alueen sosiaalisia siteitä ja luoda uusia yhteyksiä ihmisten ja yhteisöjen välille. Se laajentaa nykyistä käsitystä siitä, mikä on arvokasta työtä ja lisää kaikille mahdollisuuksia saada ja tarjota apua tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan. Aikapankki tarjoaa mahdollisuuden luoda vaihtoehdoisen talouden tilan, jonka periaatteita ovat tasa-arvo, vastavuoroisuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

Aikapankissa vaihdetaan palveluita aikaa vastaan. Periaatteena on, että kaikkien aika, työ ja avun tarve ovat yhtä arvokkaita. Vaihdon yksikkönä toimii työhön käytetty aika – esimerkiksi Stadin Aikapankissa 1 tunti työtä vastaa 1 tovia.

”Vaihtotilanteissa edistämme omalla käytöksellämme rehellistä ja reilua yhteisöllisyyttä. Kunnioitamme toisiamme, ja olemme osa erilaisuutta arvostavaa ja ymmärtävää verkostoa.”, kerrotaan Stadin Aikapankin kotisivuilla.

Läheltä ilman välikäsiä

Ruokapiirien suosio maailmalla on huimaa. Suosio on saanut myös suomalaiset innostumaan tavasta tilata

suoraan tuottajalta kasvikset, lihat, kananmunat ja monet muut tarvikkeet.

Ruokapiirien lisääntymisen taustalla on kuluttajien halu olla paremmin perillä siitä, missä ja miten heidän ruokansa tuotetaan. Ruokapiiri nähdään myös tapana maksaa ruoan tuottajalle varmasti oikeudenmukainen korvaus työstä. Kohtuuhintaisen lähi- ja luomuruoan lisäksi ihmiset hakevat ruokapiireistä elämyksiä ja yhteisöllisyyttä.

Ruokapiirissä joukko kuluttajia tilaa yhdessä suuremman määrän maatalous- ja muitakin tuotteita suoraan paikallisilta maanviljelijöiltä, jalostajilta tai luomutuotteiden maahantuojilta. Lisäksi saatetaan tilata ei-kotimaisia luomu- tai Reilun kaupan tuotteita tukuista. Yhteistilaukset tehdään tilausluettelon perusteella yleensä kerran kuussa, joskus useammin.

Yksi syy ruokapiirien suosioon on julkinen jakopaikka sekä liittyminen. Monissa tapauksissa saat tilaamasi ruuat joko kotiovellesi tai lähelläsi olevaan jakopisteeseen.

Ei mansikoita joulukuussa

Me suomalaiset olemme tottuneet siihen, että saamme ruokakaupasta

vaikka mansikoita keskellä pakkastalvea. Herää kysymys; onko siinä järkeä? Eiväthän ne edes maistu silloin miltään.

Satokausikalenteri sisältää yli 150 Suomessa tarjolla olevan kasviksen satokaudet. Sen avulla osaamme valita joka kuukausi ruokapöytäamme tuoreita, maukkaita ja ravinnerikkaita hedelmiä ja vihanneksia.

Ensimmäinen versio Satokausikalenterista sai alkunsa, kun **Samuli Karjula** totesi sesonkikasvisten suosimisen olevan liian hankalaa. Ruokakauppojen tarjonta ei noudattanut kasvisten luonnollisia satokausia ja syötävien kasvisten sekä tuontimaiden suuren määrän takia satokausien opettelu ulkoa oli myös mahdotonta. Niinpä Karjula alkoi kerätä tietoa eri kasvisten satokausista omaan käyttöönsä. Pian ideasta innostui myös Karjulan perhe.

– Totuttelimme koko perhe käyttämään kalenteria. Huomasimme jo lyhyessä ajassa kodin ruokakulttuurin muuttuneen parempaan suuntaan. Miltei puolivahingossa perhemme ruokavalio monipuolistui, ruoanlaitto muuttui mielenkiintoisemmaksi, opimme arvostamaan ruoantuottajia. Kokeilimme myös

Olemme palaamassa takaisin juurillemme.

joka kuukausi jotain uutta makua tai väriä. Joskus havahduimme lapsuuden mummulasta tuttuihin miellyttäviin makuihin, kun satuimme maistamaan kalenterin suosittelmana jo vieraaksi muuttuneita kasviksia.

Satokausikalenteria oli niin mukava ja helppo käyttää, että Karjulut kertoivat siitä lähipiirilleen ja tuttavilleen.

– He kannustivat meitä tekemään Satokausikalenterista kaikille muillekin suomalaisille sopivan tuotteen. Syksyllä 2013 julkaisimme Satokausikalenterin kaikkien saataville.

Satokausi- eli sesonkiajattelu on ollut kadoksissa vuosikymmenien ajan, mutta nyt se on palaamassa takaisin Suomeen.

– Satokausiensä aikana kasvikset ovat maukkaimmillaan. Ne ovat mehukkaita, värikkäitä ja kasvaneet oikeisiin mittoihinsa. Sesonkikasvien viljelyyn on lähtökohtaisesti käytetty vähemmän ulkopuolista energiaa ja niiden kuljetuskustannukset ovat suurista kuljetuseristä johtuen pienemmät. Ne ovat usein myös edullisempia, Karjula summaa.

Tulevaisuudessa Satokausikalenteri jatkaa yhteistyötä ruokakauppojen kanssa. Tällä hetkellä näyttävän projekti on ollut S-ryhmän kanssa tehdyt kuukauden Satokausituotteet, joista on tullut vain positiivisia kokemuksia.

Lokakuusta lähtien S-marketit ja Prismat ovat nostaneet paraatipai-

koille sesongin parhaat kasvikset ja hedelmät. Tavoitteena on tehdä kuukauden Satokausituotteiden suosimisesta mahdollisimman helppoa.

Kolmen veljeksien unelma muuttaa ruokatottumuksiamme

NeighbourFood on ruoan uudenaikainen jakamisen tulevaisuus. Se vähentää kotitalouksien ruokahävikkiä ja mahdollistaa kaikille tuoreen, terveellisen ja edullisen ruoan.

– NeighbourFood on mobiilialusta ja kauppapaikka yksityishenkilöiden kokkaamalle ylimääräiselle ruoka-annokselle. Palvelussa on sisäänrakennettu maksuominaisuus. Palvelun ydin on, että maksu menee myyjän sijaan lahjoituksena hyväntekeväisyyteen. Sovelluksen avulla on helppo tehdä hyvää, yksi yrityksen perustajista, **Klaus Hannus** kertoo.

Hannus kertoo homman simppelein idean: Kokkaa, jaa ja lahjoita.

NeighbourFoodin idea sai alkunsa siitä, että länsimaissa heitetään ruokaa roskeen liian paljon, kun samalla toisella puolella maailmaa ihmiset kärsivät nälästä.

– Emme voi logistisesti siirtää ylijäämäruokaa toiselle puolelle maailmaa ja tästä syystä halusimme kehittää toisen keinon. Teemme siis transaktion täällä ylimääräisestä ruoka-annoksesta, auttaminen lähellä, ja siirrämme avun rahana hyväntekeväisyyteen, Suomen Punaiselle Ristille, Hannus täsmentää. ■

Lisätietoa löydät:

Aikapankki: <http://www.aikapankit.fi/>

Ruokapiirit: <http://www.ruokapiiri.fi/clientHome.php>

Satokausikalenteri: <http://www.satokausikalenteri.fi/>

NeighbourFood: <http://www.neighbourfoodapp.com/>

Avire
Oikeus hyvinvointiin

TYK-VALMENNUKSESTA TUKEA TYÖSSÄ JATKAMISEEN!

Ovatko työkykyysi ja ansiomahdollisuutesi heikentyneet tai onko lähivuosina sellaista uhkaa? Hae TYK-valmennukseen!

Kuntoutuksessa käsitellään kaikkia työkykyyn vaikuttavia elementtejä: työhön ja terveyteen sekä fyysiseen ja psykososiaaliseen hyvinvointiin liittyviä tekijöitä.

TYK-kurssi nro 63943 Rakennusliiton jäsenille, jotka työskentelevät pientyönantajien palveluksessa rakennustyömailla
Kurssijaksot:

Selvitysjakso 1	07.03.2016-12.03.2016
Selvitysjakso 2	02.05.2016-06.05.2016
Valmennusjakso 1	10.10.2016-14.10.2016
Valmennusjakso 2	16.01.2017-20.01.2017
Valmennusjakso 3	03.04.2017-08.04.2017
Valmennusjakso 4	25.09.2017-29.09.2017

Valmennuspaikkana on Avire Oy:n tilat Siuntiossa (Rantasipi Siuntion Kylpylä).

Hakemiseen tarvitset:

1. Oma hakemus (Kela Ku101)
2. Selvitys terveydentilasta Ku108 ja B-lausunto työterveyshuollosta
3. Esimiehen selvitys (Ku109)

Lomakkeet löytyvät Kelan sivuilta.

Kysy lisää:

Rauni Halttunen
p. 050 430 0306
rauni.halttunen@avire.fi

Paula Kivekäs
p. 0400 373 024
paula.kivekas@avire.fi

Tiina Nurmi-Kokko
p. 020 774 003
tiina.nurmi-kokko@rakennusliitto.fi

Kirvesmiehet juhlivat näyttävästi 120-vuotiaasta osastoaan

Kunniapalkinnon saajat.

Marraskuu tarvitsi pientä pirstystä ja mikä olisikaan ollut parempi juhlanaihe kuin Helsingin kirvesmiesosaston 120-vuotisjuhlat. Vantaan Puistokulma oli laitettu asianmukaisin juhla-lisuuksin vastaanotokuntoon ja juhliin osallistui noin 140 henkilöä.

Osasto 001:n puheenjohtaja **Manu Kivisaari** oli tyytyväinen.

– Mielestäni juhlat menivät varsin hyvin suunnitelmien mukaan. Olisi tietenkin ollut mukava seurustella enemmän vieraiden kanssa, Kivisaari kertoo.

Ennen juhlien virallisen ohjelman alkua juhlatunnelmasta piti

huolta rockabillyla soittanut The Sun Connection, joka esiintyi juhlissa myös myöhemmin. Ennen illallista kuunneltiin juhlapuheet, jotka itse-oikeutetusti pitivät Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** ja osasto 001 puheenjohtaja **Manu Kivisaari**

Juhlissa jaettiin myös kunniapalkinnot. Osasto oli hakenut SAK:n kultaisia merkkejä seuraaville ansiotuneille jäsenilleen; **Eerola Seppo** (ei päässyt paikalle), **Junttila Lauri**, **Lamberg Kari**, **Louhelainen Raimo**, **Nurminen Pentti**, **Paananen Veikko**, **Piirainen Matti**, **Sii- pilehto Ahti**, **Tolonen Antero**. ■

Rockabilly pitää kirvesmiehet juhlatunnelmassa.

XI Rakentajahaukut Uuraisilla

Teksti: Janne Kempainen ja Jaakko Ilvonen

Kokeessa rakennusliitonjäsenten koirat kilpailivat liiton mestaruudesta voimassa olevin hirvenhaukkukokeiden säännöin. Tämän vuoden mestaruuden voitti Hu Ritosalon Ransu om. **Matti Keränen** Ristijärvi 92,50 pisteellä.

Tämän vuoden haukkujen järjestelyistä vastasi Keski-Suomen Hirvihaukut ja koepaikkana oli Uuraisilla sijaitseva Keski-Suomen Ajo-koirayhdistyksen toimintakeskus Oikari. Rakentajat saapuivat perjantai-iltana. Lohkojen paikalla olleet valitsijamiehet esittelivät koirat omistajansa avustuksella. Kokeen ylituomari **Kalle Immonen** Vantaalta antoi selkeät ohjeet koirien arvostelulle sekä valvoi maastoarvonnantoteutuksen.

Valintamenettely kokeeseen tapahtuu kuten valtakunnallisissa arvokisoissa. Eli lohkojaon mukaisesti valitaan kolme koiraa kustakin lohkoista. Itseoikeutetusti mukana on edellisen vuoden mestari. Lisäksi järjestäjät saavat asettaa yhden koiran kilpailuun em. valintaehtojen ulkopuolelta. Koirien valinta tapahtuu siten, että edellisen tai käynnissä olevan kilpailukauden kahden parhaan tuloksen keskiarvo on valintakriteerinä. Painavasta syystä valitsijamies voi ottaa huomioon vanhempiä tuloksia. Esimerkkinä vaik-

kapa narttu, joka on penikoinut alkusyksystä, eikä näin ollen ole voinut tehdä tuloksia, mutta on ollut kovassa tulokunnossa aiemmin.

Koiran omistajan tai osaomistajan tulee olla Rakennusliitto ry:n jäsen. Koiranohjaajana kilpailussa toimivan tulee olla niin ikään Rakennusliiton jäsen. Valitsijamiehinä toimivat: **Risto Pistemaa**, Pohja-, **Mikko Pehkonen**, Itä-, **Mikko Penttämäki**, Länsi- ja **Kalle Immonen**, Etelä-lohkolta

Keskustelua valintakriteereistä on aiheuttanut mm. se, että toisesta lohkoista pääsee suurin piirtein ilmoittautumalla mukaan, kun toisissa lohkoissa käydään kovaa karsintaa. Tällöin jäädytään kovillakin pisteillä kisasta ulos. Kysymykseksi jää, ovatko parhaat koirat kisassa mukana? Tasapuolisen, koko maan kattavan osanoton takaamiseksi varmaankin nykyinen valintamenettely on paras tae siihen, että osanottajia on tasaisesti joka puolelta. Mikäli joku lohko ei saa koiramääräänsä täytettyä, tulee parhaimmalla pistemäärällä rannalle jääneestä varakoiraa, riippumatta siitä mistä lohkoista tämä koira on. Tavoitteena on, että jokaisessa kilpailussa olisi mukana maksimimäärä eli 14 koiraa.

Seuraavana päivänä puolet kokeeseen osallistuneista koirista löysivät hirvet todistettavasti. Edeltävän yön vesisade vaikeutti varmaan hirvien löytymistä. ■

Tulokset:

- 242/1 Ritosalon Ransu, Matti Keränen Ristijärvi 92,50
- 42/1 Pakkalan Wilson, Janne Kempainen Laihia 91,00
- 42/1 Pihlajajarjun Orja, Jyrki Antikainen Vartiala 90,00
- 48/2 Kyykönmään Sanni, Saku Penttinen Juva 82,50
- 242/2 Kyrönmäen Sini, Jorma ja Kari Junttila Helsinki 75,50
- 42/2 Meriell, Asko Moilanen Haukipudas 69,50
- 42/2 Moposarven Sussu, Veijo Koski Jurva 36,00
- 242/1 Palokallion Roni, Kauno Peltonen ja Teuvo Uusnäkki Hamina 14,00
- 48/1 Jämäkän Jobi, Jorma Kiviniemi Alavus 14,00
- 242/1 Asikkolahden Riki, Tauno Hakala Jalasjärvi 14,00
- 48/1 Ryyppymäen Piiparinen, Juha ja Hannu Väyrynen Haapavesi 12,50
- 42/1 Kiertäjän Rappe, Jouko Lampinen Ristiina 11,00
- 242/1 Petäjän Veistäjän Nappe, Kalevi Loukusa Oulu 8,00
- 42/2 Jalakavan Jemi, Hannu Samppala Kauhajoki 8,00

RAKENNA, SISUSTA & UNELMOI!

TURUN MESSUKESKUKSESSA 12.-14.2.2016

Turun alueen suurin rakentamisen ja sisustamisen tapahtuma, jossa unelmat kohtaavat konkretian. Tervetuloa!

AJANKOHTAISIA TIETOISKUJA JA SEMINAAREJA!

YLI 300 NÄYTEILLE-ASETTAJAA.

Runsaasti ajankohtaista infoa rakennusalan ammattilaisille: ohjelmassa mm. Lounais-Suomen Kiinteistö- ja Rakennuspäivä, opiskelijainfo, Työturvallisuusseminaari, Kiinteistöliiton Kiinteistöpäivä...
Verkostoitu – inspiroidu – tee kauppaa alueen merkittävimmillä messuilla!

ENNAKKOLIPUT VERKKOKAUPASTA -3 €

RAKENNA & SISUSTA -MESSUT

AVOINNA pe-la klo 10-18, su klo 10-17 **LIPUT** 16/13/5 €
 Katso koko ohjelma ja näytteilleasettajat: rakennusmessut.fi

RAKENNUSLIITON KESÄPÄIVÄT

TAMPERE 11.–12.6.2016

”Täsä me ollaan – Raksan kesäpäiväpamaus”

Finlaysonin alueella Väinö Linnan aukiolla lauantaina 11.6. klo 12.

Tammerkoski-suunnistuspisteet

Finlaysonin ja Tampellan alueella odottavat tutustumista.

Pubivisa, karaokemestaruuskabat

Rakentajien taidenäyttely

löytyvät myös ohjelmasta.

Kissa K. Issakaisen nappijahti

lapsille ja lapsenmielisille myös työpaja ja leikkitila Werstaalla.

Lauri Viidan runoja

tulkitsen näyttelijä Ahti Jokinen.

Särkänniemi

Elämyspuisto laitteineen kesäpäivävieraiden käytössä klo 17 alkaen ilmaiseksi. Agents & Vesa Haaja sekä Me And My Monkeys viihdyttävät.

Iltabileissä viihdyttää Laura Voutilainen

Punainen Tampere – kiertoajelut

sunnuntai 11.6.

Raksanuorille, rakentajaveteraaneille ja naisrakentajille

omia tapahtumia, tapaamisia.

Rakentajamotoristit ja -karavaanarit

kokoontuvat jo perjantaina 10.6. Camping Härmälään omiin tapaamisiinsa ja liittyvät lauantaina muiden kesäpäivävieraiden joukkoon.

ERIKOISHINTAISET MAJOITUKSET kesäpäivien aikana (tunnus: Rakennusliiton kesäpäivät 2016)

SOKOS-hotellit

Original Sokos Hotel Villa, Sumeliuksenkatu 14
Solo Sokos Hotel Torni Tampere, Ratapihankatu 43
Solo Sokos Hotel Tammer, Satakunnankatu 13
Original Sokos Hotel Ilves, Hatanpäänvaltatie 1

VARAUKSET
Ryhmät - yli 11 henkilöä
Tampereen Sokos Hotellien Myyntipalvelu, puh 020 1234 630
Pienemmät varaukset: Sokos Hotels Myyntipalvelu, puh 020 1234 600
tai suoraan hotellin vastaanottoon.

RETEL-hotellit:

Cumulus Koskikatu, Koskikatu 5, puh. 03 242 4111
Holiday Inn Tampere - Central Station, Rautatienkatu 21, puh. 03 23922100
Cumulus Hämeenpuisto, Hämeenpuisto 47, puh. 03 3862000

VARAUKSET
hotellien myyntipalveluun
Kaikissa Restel-hotelleissa lisävuoteet.

SCANDIC-hotellit:

Scandic Tampere City, Hämeenkatu 1, puh. 03 2446111
Scandic Tampere Station, Ratapihankatu 37, puh. 03 339 8000

VARAUKSET
suoraan hotelleihin.

Tampere Camping Härmälä

VARAUKSET
Mökkivaraukset www.suomicamping.fi/harmala

Taideharrastaja - rakentaja: Tule **NÄYTTÄILLEASETTAJAKSI!**
Osallistu **RAKENTAJIEN TAIDENÄYTTELYYN Galleria Bertelissä Werstaalla** 11.6. - 12.6.2016.
Kysy lisää 020 774 3076 tai sissi.kahkonen@rakennusliitto.fi

Ota yhteys ammattiosastoosi ja kysy mahdollisia yhteistilauksia, kuljetuksia yms.

Lisätietoja kesäpäivistä tapahtumasivuilta: rakennusliitonkesapaivat.fi
ja sähköpostilla kesapaivat@rakennusliitto.fi, puhelimitse 0400 338 003

www.sanaris.fi / loadinto Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

2	8				3	6
6	4			8		1
			4	5	2	
			1	8	4	
	6				1	
	2	4	8			
	8	9	7			
9		5			2	4
7	6				9	8

		6			3	
	2	4	1		8	
1			7			5
	5					9
	7				8	
6						2
9			1			3
	1	9	3		4	
	8				9	

		7		2		
		8		4		
1	6					
			6		3	1
		2	4			
7	9		5			
					7	3
	4			5		
	8			2		

12	4	23	20	8	1
	23		23		17
25	3	9	1	3	4
	21		1		4
25	23	15	3	1	9
	25		14		25

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

24	20	23	14	1		20		10		7
20		14		2	20	16	4	9	1	16
3	17	4	13	14		14		14		11
12		9		3	6	23	14	16	6	23
7	9	14	3	14		25		6		20
9		14		10	23	11	11	23	24	3

6	9	4	9	25	22	12		12		15	16	12	9	24	3	14	23
23		16		2		23	20	3	5	16		2		16	4	2	12
23	23	1	9	14	2	12		3		16	12	1	23	20		16	
19		23		11		12	13	20	9	14		1		5	13	20	13
4	3	18	3	23	14	16		23		23	12	9	5	16		3	
16		3		19		16	5	21	2	4		25		12	13	1	13
	4	9	24	25	16	14		21		23	21	23	15	23		1	
1	9	20	23		19		19	3	19	14	23		23		14	16	25
	16		1	13	20	5	22		2		21	3	18	18	23		3
17	25	25	3		23		6	3	3	6	3		18		5	3	1
	16		3	14	3	14	17		15		14	17	20	19	3		13
3	10	16	20		14		1	23	23	12	2		16		7	13	13
	3		3	5	9	25	17		20		20	3	8	8	3		20
7	23	20	4		14		12	16	3	11	23		1		23	12	3

Jääveistoksia ja kavion kapsetta

Missä voi pilkkiä, kuulostella keskiaikaisten ritarien hevosten kavioiden kapsetta, nukkua jääpedissä ja hurjastella sisäpulkkamäessä? No siellä, missä voi mennä myös naimisiin jääkappelissa ja juoda snapsin jäästä sorvatusta pikarista.

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Suomen 47. suurin kaupunki päätti rakentaa maailman suurimman lumilinnan, ja myös rakensi sen. Vuosi oli 2006 ja paikka Kemi. Moni piti ideaa alkujaan hulluna, mutta linnasta on kasvanut maailmankuulu matkailuvaltti.

Tänä vuonna Kemiin kohoaa taas LumiLinna, nyt jo kahdeksantuntia ensimmäistä kertaa.

– Välillä saa jännittää näiden sääolojen kanssa, mutta yhtään vuotta ei ole jäänyt väliin, kertoo Kemian Matkailu Oy:n tiedottaja **Noora Barria**.

Haastattelun aikaan linnaa rakensi viitisentoista ammattilaista. 6 600 m² suuruisen linnan alueen rakentaminen kestää pari kuukautta eli joulutammikuun ajan. Avajaishumputteluita ilotuksineen vietetään 22.1. Ennen avajaisia, viimeistelyvaiheessa, työmaalla häärii monta kymmentä rakentajaa, mukaan lukien sähkömiehet ja muut ammattilaiset. Linna kun toimii myös hotellina ja ravintolana sekä tapahtumamiljöönä, joten lumiseinät kätkevät sisäänsä sähköjohtoa sun muuta vipstaakkeliä.

Suurin osa ammattilaisista on paikallisia, mutta jääveistoksia rakentaa tänä vuonna kuten moneen edelliseenkin vuonna kiinalaisten huippuveistäjien ryhmä. Tämän vuoden veistokset kuten koko linna muotoineen ja äänimaistamiseen toteutetaan keskiaikaisen linnan teemalla. Jäisellä keskusaikiolla voi kuulla esimerkiksi ritarien hevosten hirunntaa.

– Meillä on ollut vuosien mittaan monenmoista teemaa sarjakuvista suomalaisen designiin ja meriaiheisiin. Nyt mennään takaisin juurille eli pelkistettyihin linnan muotoihin.

23 000 kuutiota lunta ja 3 000 kuutiota jäätä

Linnassa annetaan tulla kunnolla lunta tupaan. Rakentaminen alkaa joulukuussa lumen tekemisestä heti kun sää on lumitykeille sopiva eli pakasta vähintään seitsemän astetta. Luonnonlumesta ei saada tarpeeksi kestäviä rakenteita, joten on päädytty tykkilumeen. Lumen onkin parempi olla koostumukseltaan luotettavaa, sillä lumilinna rakennetaan kokonaisuudessaan siitä, miltä se kuulostaa: lumesta. Tukirakenteita ei ole.

– 23 000 kuutiota lunta tykkitetään, käsitellään ja lingotaan koneellisesti muottien päälle. Kun muotit poistetaan, linna saa niin käytävänsä, holvinsa, ravintolansa kuin sviittinsä. Kaikki lumi ja jää on kotoisin linnan vierestä Perämerestä. Kemian LumiLinna on ainoa merestä kierrätettävä lumirakenne maailmassa.

Linnassa vierailee vuosittain matkailijoita noin 50 maasta. Kävijöille on muutakin ohjelmaa kuin kuikuilua. Osa aktiviteeteista on varmasti ainakin ulkomaan turisteille eksoottista puuhaa.

– Täällä pääsee esimerkiksi pilkkimään, kävelyttämään samojedejä ja ajelemaan moottori- tai potkukelkalla. Pulkkamäkiä on ulkona ja sisällä.

Jos säät sallivat, linna on auki huhtikuulle saakka. Ainakaan avajaisten lähestyessä ei ole pelkoa suojakeleistä, sillä pakkasen paukkuu Kemissä kolmenkymmen pintaan. Lunta on maassa vain nimeksi, mutta Perämerestä ei vesi lopu eikä linnasta lumi.

Aurinkoisia ja liikunnallisia talvipäiviä! ■

Toivottaa Irma

Kemi-visa

Mikä on kajava?

– Kajava on kalalokki, Kemian nimikkolintu.

Mikä oli ennen muinoin Itämeren suurin lohijoki?

– Kemijoki. Lohi on uinut itsensä myös Kemian vaakunaan.

Mikä laiva ei pääse risteilemään, jos meri ei ole jäässä? Kyllä, luit aivan oikein. Jos ei ole jäätä, tämä paatti ei lähde vesille.

– Kemian jäänmurtaja Sampo ei sovellu seilaamaan sulaan veteen.

Leinon Helkavirsissä kaunis lyö kättä kauhean kanssa

Petri Hiltunen: **Helkavirsiä**. Arktinen Banaani.

Jyri Vasamaa

Heti aluksi todettakoon, että tämän **Petri Hiltusen** toimittaman sarjakuva-albumin nimi Helkavirsiä, on hieman harhaanjohtava. Kirkollisessa mielessä albumilla ei ole virsien kanssa mitään tekemistä. Albumi perustuu **Eino Leinon**

vuonna 1903 ilmestyneeseen samannimiseen kokoelmaan. Kaikki tarinat ovat lähtöisin Eino Leinon mielikuvituksesta, vaikka kuulostavatkin vanhoilta kansanballadeilta.

Leinon tekstit ovat kestäneet hyvin aikaa. Ne todistavat sen, että ihminen on säilynyt hyvin samanlaisena aikojen saatossa iloineen ja suriineen. Esimerkiksi *Räikkö räähkän* tapahtumat ovat hyvin ajankohtaisia edelleen eri puolilla maailmaa. Petri Hiltusen kuvittaman tarinan tapahtumat on sijoitettu kylään, joka on sekoitus Kaukasusta, Afganistania ja Palestiinaa. Hyökkääjien univormut ovat taas sekoitus venäläisistä, amerikkalaisista ja israelilaisista erikoisjoukoista.

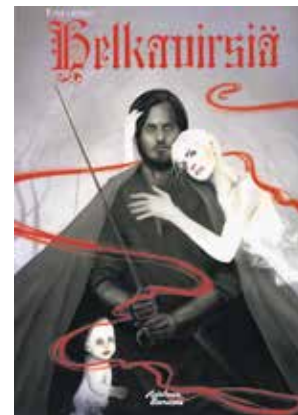
Hiltunen on kuvittanut myös minun henkilökohtaisen suosikkini *Tumman*, joka on sijoitettu vanhaan suomalaiseen miljööseen. Tarina on mainio muistutus siitä, että eivät ne asiat olleet ennen paremmin, ja että oli niitä mielenterveysongelmia myös yli sata vuotta sitten. Hiltunen kertoo kokeilleensa tässä tarinassa

ensimmäistä kertaa mustalla vesivärillä laveerattua mustavalkoista tussijälkeä. Jälki on onnistunutta, ja toimii todella hienosti yhdessä Leinon alkuperäistekstin kanssa.

Toinen oma suosikkini on **Kristian Huitulan** kuvittama *Tuuri*, joka on todella pysäyttävä tarina kirjan päätteeksi. Se panee todella ajattelemaan. Kirkkain valo heittää mustimmat varjot, ja pieni ihminen saa vastansa suuremmat voimat. Tarinan jokainen lukija voi tehdä omat johtopäätöksensä siitä, mikä oli sen perimmäinen opetus. Huitula kuvaakin kirjan lopputekstissä osuvasti tarinaa oman aikansa Twilight Zoneksi.

Albumista käy hyvin ilmi, että Eino Leino oli aina heikomman puolella. Hän jaksoi aina tuotannossaan ylistää tavallisen ihmisen elämää. Albumin toimittanut Petri Hiltunen kirjoittaa kirjan saatesanoissa hienosti seuraavaa:

”Sen sijaan, että juhlimme tätä hienoa runoilijaa ja pystyttäisimme hänelle patsaita, meidän tulisi lukea hänen teoksiaan enemmän. Lukea

hartaasti ja keskittyen, suurella sydämellä, sillä Eino Leino elää!” ■

Kiitämme: Sarjakuva-albumi Helkavirsistä on nerokas ja liikuttava kokonaisuus. Kuvitus auttaa ymmärtämään runoja paremmin.

Moitimme: Suomessa tehdään nykyään paljon laadukasta sci-fi-, kauhu- ja fantasia-sarjakuvaa, joka ei pääse suuren yleisön tietoisuuteen, ja jota myyvät ainoastaan alan erikoisliikkeet.

Rakentamisen tarinoita ja kuva-aarteita

Keijo Rantanen ja Marita Viinamäki (toim.): **Ihmisiä ja telineitä**. Otava.

Johanna Hellsten

Rakennusliitto toteutti keväällä vuonna 2015 Työväenmuseo Werstaan ja Kansan Arkiston kanssa yhdessä laajan valokuvien digitoitiprojektin. Projektin yhteydessä havaittiin, että Rakennusliiton käsissä on kuva-aarre, jonka liitto haluaisi jakaa. Tältä pohjalta syntyi teos, joka kertoo valokuvien ja tekstein rakennusalan ja rakennustyöläisten historiasta.

Iso osa teoksen kuvista on julkaistu ensimmäisen kerran Rakentaja-lehdessä. Onpa teokseen päätyntä lähempänä nykyaikaa lehden nykyistenkin toimittajien ja vakituisten avustajien valokuvia. Päähuomio kannattaa kuitenkin keskittää kirjan alkupäähän: kuvissa poseerataan

parhaimmillaan kolmiosaisissa puuissa ja työmailla näkyy pikkutakia työmiehen päällä.

Kuvakavalkadi tuo hienosti esiin sen, miten rakennustyö ja tietysti samalla myös rakentamisen turvallisuusajattelu on kehittynyt. Hatuista siirrytään hitaasti kohti kypäriä, työvälineet ja koneet menevät eteenpäin. Naisia tuntuisi olleen työmailla esimerkiksi jälleenrakennuskau-

della paljon enemmän kuin nykyään. Rinta rinnan painettiin duunia kovissa olosuhteissa. Kuvien jaksettii silti hymyillä.

Kirjaa varten on haastateltu lukuisia vanhoja rakentajia. Heidän muisteloidensa kautta kuvat avautuvat nykyihmiselle elävinä hetkinä, pieninä tuokiokuvina ajasta, jolloin Suomessa rakennettiin enemmän kuin koskaan ennen.

Elsa Nenonen, joka työskenteli rakennuksilla 1950-luvulla, muistelee:

”Me naiset oltiin muurareiden apuna, eikä se ollut maailman helpointa hommaa. Laastipytytkin oli tehty paksuista laudoista. Ne kun oikein vettyi, ei niitä ilokseen kantanut.”

Markus Kiviniitty kertoo sosiaalituloista:

”Sosiaalituloissa ei 1960-luvulla ollut kaappeja, eikä yleensä pesumahdollisuutta. Jos työmaalla oli höyrykattila, niin sai pestä syöttövesitynnyrin reunalla. Joskus työmaalla oli yhteinen pesuvati, jota halukkaat saivat käyttää käsien pesuun. Vesi oli kuitenkin liasta mustaa. Tupakointi oli sallittua ja hyvin yleistä sosiaalituloissa.” ■

Kiitämme: Teos antaa hienolla tavalla kuvan rakentamisesta eri vuosikymmenillä ja antaa äänen miehille ja naisille, jotka ovat tätä maata rakentaneet.

Moitimme: Kirjaan olisi ehkä kivaannut nykymaailmasta muutama sivua lisää, sillä eron vanhan ja nykyisen välillä olisi voinut nähdä vieläkin selkeämmin.

Sinulle

J. Karjalainen laulaa uudella levyllään spugesta, lusikoista, voikukista ja Tommy Ramonesta.

Teksti **Maija Ulmanen**

Silmieni edessä on pohjalainen Stie ja auton ympärillä vain metsää. Minulla ja **J. Karjalaisella** on hetki. Hetki, joka on kuulas, kevyt ja helppo. Aivan kuin kuuntelisi vanhaa ystävää. Tuntuu, että hän kertoo tarinoita yksin ja ainoastaan minulle.

Karjalaisen edellinen levy *Et ole yksin* (2013) oli jättimenestys. Se myi sen verran hyvin, että levy-yhtiöllä ei ollut minkäänlaisia tarpeita antaa kritikoille ennakkokuunteluun uusinta levyä *Sinulle, Sofia* (2014).

Voiko kenelläkään suomalaisella artistilla mennä tässä ajassa niin hyvin, ettei lisäbuusti myynnissä olisi toivottua?

Sinulle, Sofia on tuttua omatari-nankerronnallista, samaistuttavaa ja hieman helsinkiläistä J. Karjalaisista. Levyllä on kuultavissa selkeästi amerikkalaiset blues- ja folkvivahteet. Ennen kaikkea levyltä kuuluu se, että Karjalainen ei ole joutunut kiristelemään hampaitaan levyntekoprosessin aikana, vaan plätty on syntynyt kuin itsestään. Jokainen voi sitten itse miettiä, onko tämä toivottava asia?

Kaiken kaikkiaan levy on kaunis kokonaisuus, jonka äärelle haluaa palata uudestaan. Samanlaista su-

permenestystä ei uudelle levyllä voi povata, mitä *Et ole yksin* -julkaisulle, mutta ei Karjalaisen tarvitse uutta tekelettään hävetä. Parhaimmillaan levy on, kun sitä kuunnellaan matkamusiikkina tai viinilasini kaverina. ■

Kiitämme: Kepeydestä, helposta tarinankerronnasta ja instrumentaaliosuuksista

Moitimme: Entä jos Karjalainen olisi ihan aavistuksen heittänyt, olisiko silloin voinut syntyä silkkaa kultaa? Oliko tekeminen liian helppoa?

Tuloeroista ja tulonjaosta

Tuloerojen kasvu tai ”oikea” taso ovat jatkuvan julkisen keskustelun kohteena. Varsin usein keskustelijoilla on vankka käsitys siitä, milloin tuloeroja on liikaa tai liian vähän. Perusteluna lienee useimmiten oikeudenmukaisuus, ja tuloerojen ”oikea” taso on silloin tietysti suurelta osin arvo- ja mielipidekysymys. Mielipiteetkin perustuvat usein tietoon tai uskomukseen siitä, miten asiat ovat.

Useimmat muutkin kuin ekonomistit lienevät sitä mieltä, että ei ole kannustinsyistä järkeä vaatia täysin tasaista tulonjakoa, ja toisaalta kohtuullinen riskien tasaaminen ihmisten välillä on välttämätöntä. Tuloroilla on kuitenkin selvästi mitattavia vaikutuksia sekä ”kakun kokoon” eli talouskasvuun että yksittäisten ihmisten hyvinvointiin.

Jopa kansainväliset organisaatiot kuten IMF ja OECD ovat todenneet, että liian epätasainen tulonjako on haitaksi. Haitalliset vaikutukset tulevat paljolti inhimillisen pääoman eli koulutuksen saavutettavuuden, tai epätasaisen tulonjaon tapauksessa, sen puutteen kautta.

Jos jätetään talouskasvu päämääränä sikseen, on syytä pohtia, miksi ihmiset välittävät tulonjaosta

itsessään. Ihminen on sosiaalisena olentona taipuvainen vertaamaan itseään muihin ihmisiin. Selvä tulos on se, että yksittäisten ihmisten onnellisuuteen vaikuttavat omien tulojen lisäksi se, miten heidän tulonsa suhtautuvat soveliaan vertailuryhmän (naapurit, samaa ammattia harjoittavat tai muutoin samanlaiset ihmiset) tuloihin.

Ei mitenkään yllättäen oman vertailuryhmänsä alimpana oleminen haittaa onnellisuutta. Keskeistä näkemyksissä kuitenkin on se, mitä vastaajat uskovat mahdollisuuksista parantaa omaa asemaansa. Itse asiassa vertailuryhmän omia korkeammat tulotkaan eivät haittaa onnellisuutta tai saattavat jopa parantaa sitä, jos ne nähdään omana tulevaisuudenkuvana.

Sama pätee koko yhteiskunnan tulonjakoa koskeviin asenteisiin: käsitys tuloeroista riippuu pitkälti käsityksistä tuloliikkuvuudesta ja sen reiludesta. Yhdysvalloissa siedetään suurempia tuloeroja kuin Euroopassa myös siksi, että ihmiset uskovat tuloliikkuvuuteen ja sen oikeudenmukaisuuteen enemmän. Tällaiset asenteet eivät välttämättä ole muuttumattomia: Puolassa kommunismin kaatumisen jälkeen tehtyjen edustavien

mielipidetiedustelujen mukaan ihmiset uskoivat ensin tuloliikkuvuuden mahdollisuuteen. Muutamia vuosia myöhemmin he olivat huomattavasti skeptisempiä mahdollisuuksien ja eritoten niiden tasapuolisuuden suhteen.

Ihminen on keskimäärin myös riskiä karttava olento, ja haluaa vakuuttaa itsensä riskejä vastaan. Tasaistemman tulonjaon vaatiminen voi olla siis tällaista sinänsä järkevää, mutta itsekästäkin vakuuttamista. Tämä ei tosin sulje pois sitä, että ihminen on toisaalta aidosti muista välittävä otus.

Toisaalta luolamiehen vaistot näkyvät myös halukkuudessa jakaa omastaan: on havaittu, että halukkuus tulonjakoon on suurempaa jollakin tapaa ”oman” ryhmän kesken. Laboratoriokokeet osoittavat, että ryhmä voi olla myös melko satunnaisesti valittu, ja ryhmähenki voi muodostua hyvinkin nopeasti. Väestön monimuotoisuuden kasvaessa tämä sisältää sekä uhkakuvia että valonpilkahduksia: tulonjaosta päättäminen on epäilemättä vaikeampaa, mutta asenteet ”meistä” ja ”heistä” eivät ole muuttumattomia.

Tulokset sinänsä eivät anna sen parempaa vastausta siihen, mikä on

Kuva: Maarit Kyöharju

Ekonomisti **Mari Kangasniemi** on Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija, joka on erikoistunut työn taloustieteen ja tuottavuuden tutkimukseen. Kangasniemen kolumni ilmestyy joka toisessa Rakentajassa.

tuloerojen ”oikea” taso. Ihmisten mielipiteet riippuvat paitsi heidän arvomaailmastaan, myös yhteiskunnassa yleisesti vallitsevista uskomuksista. Se, että uskomuksilla on suuri merkitys, puoltaa tulonjakoon ja tuloliikkuvuuteen liittyvän tilastotiedon pitämistä julkisuudessa. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1 REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2 LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3 OSAAJAPROFIILI: TYÖNANTAJAT LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

 Rakennusliitto

palkkaus.fi

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteytietosi!

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Vuosikokous ke 20.1. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Turun rakentajaveteraanit

Facebook-kurssi 9.–11.2., Turun aluetoimiston tilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Kurssi alkaa joka päivä klo 9, yhteensä 12 tuntia. Myös muut jäsenet ovat tervetulleita.

Oman kannettavan tietokoneen voi ottaa mukaan. Osallistumismaksu 20 €/hlö. Ilmoittautumiset Jari Aalto p. 050 404 7471 tai jari.juhani.aalto@gmail.com.

Kirveskerho 55

Vuosikokous ti 9.2. klo 11, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!

Juttutupa kokoontuu kuukauden toinen tiistai klo 11, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Seuraavasti: 8.3., 12.4., 10.5., 13.9., 11.10., 8.11. Tervetuloa keskustelemaan ajankohtaisista asioista! Hallitus

Os. 003, Helsinki

Veteraanien tapaamiset maantaisin klo 11, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Kevätkausi: 1.2, 7.3., 4.4., 2.5. Syyskausi: 3.10., 7.11., 12.12. Esillä ajankohtaisia asioita. Tule mukaan vaikuttamaan tapaamisten sisältöön sekä Viron matkaan. Kahvi- ja pullatarjoilu. Tervetuloa tapaamaan tuttuja rakentajia! Puheenjohtaja Aarre Hana p. 044 273 7615.

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kuukausikokous to 4.2. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 10.2. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 060, Kouvola

Toimihenkilöt 2016. Puheenjohtaja Mika Nikkanen p. 040 849 9499, sihteeri Raimo Markkanen p. 040 741 9051, taloudenhoitaja Markku Voimanen p. 0400 449 666, rantapaikan hoitaja Sami Holopainen p. 040 773 5390. **Veteraanikerho kokoontuu** kuukauden ensimmäinen torstai klo 9,

osaston toimisto, Kalevankatu 4 A 8, Kouvola. Paitsi kesä-, heinä ja elokuussa. Tervetuloa toimintaan mukaan!

Kotisivuilla lisää tietoa tapahtumista: www.rakennusliittoosasto60.fi. Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Kevätmatka 5.–9.5. Krakovaan. Matkan hinta jäsenille ja puolisoille 250 €/hlö. Paikkoja varattu 20 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään ma 15.2. p. 050 526 6589. Matkalla mukana oltava voimassa oleva passi! Hallitus

Os. 086, Kokkola

Toimisto avoinna joka kuukauden kolmas maanantai klo 16–17, Ristirannankatu 7, Kokkola. Heinäkuussa toimisto kiinni.

Aluejärjestön ulkoilupäivä la 20.2., Simpsiö. Osasto osallistuu matkakustannuksiin. Lisätietoja p. 0500 798 022 tai 0400 802 083. Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 19.1. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 154, Loviisa

Risteily 6.–7.2. Tallinnaan, Tallink Spa & Conference Hotel. Lähtö la 6.2. klo 8 Loviisan turistipysäkiltä. Paluu su 7.2. noin klo 20.30. Hinta 50 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään to 21.1., Kaj Vilja p. 040 581 7509. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 8.2. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 354, Sodankylä

Virkistysretki 19.–21.2. Ouluun. Ilmoittautumiset viimeistään ma 18.1. p. 0400 193 881. Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Nuuskakerho kokoontuu kevätkaudella parillisten viikkojen torstaina klo 11, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Seuraavasti: 28.1., 11.2., 25.2., 10.3., 7.4, 21.4.

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

Veteraanikerho Juntturit kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 12, Sorinkatu 4 B, kokoustilat, Tampere. Heinä- ja elokuussa ei ole tilaisuuksia. Kaikki veteraanit ovat tervetulleita keskustelemaan, kahvittelemaan ja vaihtamaan kuulumisia!

Os. 601, Helsingin muurarit

Muurarien talvipäivät 12.–13.3., kylpylä-hotelli Rauhanlahti, Katsikaniementie 8, Kuopio. Osallistumme tapahtumaan. Kuljetus järjestetty. Ilmoittautumiset viimeistään pe 26.2., Jan Hänninen p.040 823 9809. Tervetuloa! Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Veteraanitapaamiset joka kuukauden toinen tiistai klo 11, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku.

KUOLLEITA

Ilonen Pertti Eeris Kalervo

Osastomme entinen puheenjohtaja Pertti Eeris Ilonen kuoli 27.11.2015. Hän oli syntynyt 22.8.1947 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 18.4.1983. Muistoa kunnioittaen Os. 100, Hämeenlinna

Nygård Tauno Johannes

Osastomme pitkäaikainen jäsen Tauno Johannes Nygård kuoli 29.11.2015. Hän oli syntynyt 14.9.1930 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.11.1960. Muistoa kunnioittaen Os. 100, Hämeenlinna

Saarela Anna-Liisa

Osastomme pitkäaikainen jäsen ja liiton entinen työntekijä Anna-Liisa Saarela kuoli 29.12.2015. Hän oli syntynyt 26.3.1924 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.7.1966. Muistoa kunnioittaen Os. 003, Helsinki Rakennusliitto

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edmonton Oü
- Efir Invest Oü
- Egerton Oü
- Ehiter Arendus Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmholt Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy

TAPAHTUMAT

- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Ou
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovox s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

TAPAHTUMIA

KIRVESMIESTEN URAKANMITTAUS- JA TYÖEHTOKURSSI VIROKSI JA SUOMEKSI

Aika: la 30.1. klo 10–15
Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki
Ohjelma: Tapaturma- ja ammattitaitolakiin muutokset 2016.
Kirvesmiesten urakanmittaus ja hinnoittelu.
Työehtosopimuksen muutokset 1.3.2016.
Ota mukaan oma kannettava/läppäri jos mahdollista.
Kursstilaisilla tarjotaan lisäksi pientä purtavaa.

Ilmoittautumiset viimeistään pe 29.1., Urmet Aru p. 044 208 7287 tai umet.aru@rakennusliitto.fi

PUUSEPPADE TÜKITÖÖ MÖÖTMIS JA TÖÖTIN-GIMUSTE KOOLITUS EESTI JA SOOME KEELES

Aeg: la 30.1. klo 10–15
Koht: Uusimaa piirkonna kontor, Siltasaarenkatu 4, Helsinki
Teema: Õnnetus- ja kutsehaigusseaduste muutused 2016.
Puuseppade tükitöö möötmise ja hinnad.
Kollektiivlepinguseaduse muutused 1.3.2016.
Võimalusel võta kaasa oma arvuti.
Koolitusel pakume ka väikest näksimist.

Teavitamine hiljemalt 29.1., Urmet Aru 044 208 7287 või umet.aru@rakennusliitto.fi

LOMIA

LIITON VETERAANILOMAT 2016

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat on kiintiöity alueittain ja ne järjestetään Härmän Kylpylässä ja Hotelli Nuuksiossa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäseninä olleille eläkkeellä oleville vapaajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Hakukaavakkeen saat aluetoimistosta tai lomavastaavalta p. 020 774 3012.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Palautus osoitteella:
Rakennusliitto/lomavastaava
PL 307
00531 Helsinki

Härmän Kylpylä 4.–10.4.2016

Lomalle voivat hakea Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Oulun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 320 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 26.2.2016.**

Hotelli Nuuksio 28.5.–3.6.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 15.4.2016**

Hotelli Nuuksio 27.8.–2.9.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 1.7.2016.**

LOMIA

HYVINVOINTILOMAT RY:N LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Urheiluopisto Kisakeskus

Kullaanniemi 220, 10420 Pohjankuru
www.kisakeskus.fi

Kisakeskus on luonnonläheistä liikuntaa monipuolisesti tarjoava urheiluopisto Länsi-Uudellamaalla, Raaseporin kaupungissa Pohjan alueella. Kisakeskus sijaitsee kauniin luonnon keskellä, Kullaanjärven rannalla. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 24.–29.7.2016 **Hakuaika 25.2.–25.4.2016**

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16160>

Salosaaren lomakylä

Halkoniementie 88, 17200 Vääksy
www.salonsaari.com

Salosaaren Lomakylä sijaitsee Asikkalan kunnassa Päijänteen rannalla. Aikuisen omavastuu on 90 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 27.6.–2.7.2016 **Hakuaika 29.1.–29.3.2016**

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16253>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMAT RY:N ELÄKELÄISTEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensi-sijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Vesimaailman poreissa voit viihtyä ti-la. Omavastuuosuus 100 €/5 vrk/hlö.

Virkeyttä vedestä 18.–23.4.2016

Hakuaika 29.10.2015–19.1.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/15218>

Lautsian lomakeskus

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa (yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk). Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteistä ohjelmaa. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö.

Kunnon loma 5.–10.9.2016

Hakuaika 7.4.–7.6.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16494>

Hakulomake paperisena:

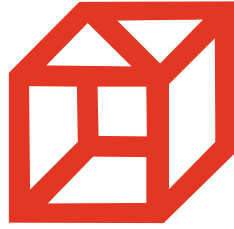
Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B,
13100 Hämeenlinna

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto
Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

Kymi/06

Kouvolan toimisto
Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola

Lappi/13

Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

Oulu/14

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

Uusimaa/01

Siltasaarenkatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Jäsenasiat 020 690 231

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraihakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiasatsoi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnyt Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)
SAIRAS / SJUK
OPISKELIJA / STUDERANDE
ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT
ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG
ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG
HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG
OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE
MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Työttömyysturva koskevat muutokset vuodenvaihteessa

Vuodenvaihteessa on astunut voimaan lakimuutoksia sekä työttömyysturvaan että vuorotteluvapaaseen. Lisäksi ansiopäivärahan suuruuteen ja työttömyysturvan verotukseen on tullut muutoksia.

Merkittävä muutos työttömyysturvalaissa on tullut yrittäjämääritysmäärän, jolla aiemmin omaa työtä tekeviksi työttömyysturvassa tulkitut, kuten laskutusyhteisöjen kautta työllistyneet, siirtyisivät yrittäjämääritysmäärän piiriin joko päätoimisina tai sivutoimisina yrittäjinä. TE-toimisto ratkaisee, onko hakijaa pidettävä yrittäjänä.

Työttömyyspäiväraha pienenee vuoden vaihteessa peruspäivärahan muutosta vastaavasti. Myös lapsikorotusten suuruus pienenee. Verotus kiristyy koskien sekä maksettavia ansiopäivärahoja että vuorottelukorvauksia.

Lakiin kohdistuvat muutokset:

Työttömyysturvalain osalta laki muuttuu yrittäjämääritysmäärän osalta siten, että se muutetaan vastaamaan yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain määritelmiä. Nykyisestä lainsäädännöstä poiketen ei enää edellytetä, että henkilö on velvollinen ottamaan yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän mukaisen vakuutuksen. Lakimuutos vai-

kuttaisi muun muassa niiden henkilöiden tilanteeseen, joita on aiemmin pidetty yritystulon pienuuden vuoksi omaa työtä tekevinä. Omana työnä pidettäisiin jatkossa lähinnä sellaista työtä, jota ei tehdä ansiotaroituksessa. Yrittäjän työssäoloa edellyttävien lakimuutosten jälkeenkin vasta, kun YEL-/MYEL-vakuutus-tulo on vähintään 1035 €/kk (2016).

Yksityisen elinkeinonharjoittajan katsottaisiin lopettaneen yritystoiminnan, kun hän on luopunut mahdollisesta eläkevakuutuksesta. Lisäksi edellytetäisiin, että tuotannon ja taloudellinen toiminta on päättynyt.

Julkisen luottamustoimen hoitaminen katsottaisiin hyväksyttäväksi syyksi olla poissa työllistymistä edistävästä palvelusta. Toimitusjohtajan työ kerryttäisi työssäoloa, ellei työtä tehdä yrittäjäsessa.

Työttömyysturva-asiamiehen tehtävä lakkautettaisiin. Työttömyysturva-asiamiehen tehtävänä olevasta työvoimapolitiittisten lausuntojen jälkikäteisestä valvonnasta luovuttaisiin ja työttömyysturva-asioissa siirryttäisiin nykyistä vahvemmin ennakkolliseen oikeudelliseen ohjaukseen.

Vuorotteluvapaan ehdot tiukkenevat

Lakimuutoksen myötä vuorottelu-

vapaan enimmäiskesto lyhenee ja vuorotteluvapaalle pääsy vaikeutuu työhistoriaedellytyksen pidentyessä. Lisäksi pitkän työhistorian perusteella ei enää makseta korkeampaa vuorottelukorvausta. Myös mahdollisuus vapaan jaksottamiseen poistuu.

Vuodenvaihteesta lukien vuorotteluvapaan enimmäiskesto on 180 päivää, eikä sitä voi enää pitää useammassa jaksossa. Vuorotteluvapaalle pääsemisen työhistoriaedellytys on 20 vuotta. Vuorottelukorvauksen suuruus on 70 % työtömänä maksettavan päivärahan suuruudesta.

Lakimuutos ei vaikuta vapaan pitämiseen, jos sopimus vuorotteluvapaasta on tehty viimeistään 31.12.2015 ja vuorotteluvapaa alkaisi viimeistään 31.3.2016.

Ansiopäivärahan määrä laskee hieman vuonna 2016

Ansiopäivärahan perusosan määrä laskee 0,4 % vuonna 2016 indeksitarkistuksen seurauksena. Lisäksi ansio-osan ja lapsikorotusten määrät muuttuvat. Indeksitarkistuksen mukainen ansiopäivärahan muutos koskee myös niitä ansiopäivärahan saajia, joiden päiväraha on laskettu vuonna 2015 tai aikaisemmin.

Ansiopäiväraha koostuu perusosasta, ansio-osasta ja mahdollisista

lapsikorotuksista. Ansiopäivärahan perusosan suuruus on sama kuin peruspäivärahan. Perusosan määrä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin perusteella.

Perusosan määrän muuttaminen vaikuttaa myös ansio-osaan. Ansio-osa on 45 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Jos henkilön palkka ylittää taitekohdan, ansio-osa on ylimenevältä osalta 20 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Taitekohta lasketaan kertomalla perusosaluvulla 95.

Ansiopäivärahan verotuksen muutos vuodenvaihteessa

Vuonna 2016 palkkaa varten annettua ennakonpidätysprosenttia korotetaan ansiopäivärahaa ja vuorottelukorvausta maksettaessa niin, että ennakonpidätys on vähintään 25 %. Jos etuudensaaja kuitenkin toimittaa työttömyyskassaan etuutta varten annettua ennakonpidätysprosenttia mukaisesti ilman korotusta. Aiemmin vähimmäisenakonpidätys on ollut 20 %. Työttömyyskassa suosittelee etuudenhakijoita hakemaan verotajalta ja toimittamaan kassalle muutosverokortin etuutta varten. ■

Ändringarna i arbetslöshetsskyddet vid årsskiftet

Vid årsskiftet ändrades lagar som gäller såväl arbetslöshetsskyddet som alterneringsledigheten. Dessutom har det skett förändringar i inkomstdagpenningens belopp och beskattningen av arbetslöshetsskyddet.

En betydelsefull ändring i lagen om utkomstskydd för arbetslösa gäller definitionen av företagare, genom vilken de som tidigare inom arbetslöshetsskyddet har tolkats utföra eget arbete, såsom de som är sysselsatta via faktureringsamfund, överförs till företagaredefinitionen antingen som företagare på heltid eller deltid. Det är TE-byrån som avgör om en sökande anses vara företagare.

Arbetslöshetsdagpenningen minskar vid årsskiftet på samma sätt som grunddagpenningen ändras. Också barnförhöjningarna blir mindre. Beskattningen skärps både då det gäller de inkomstdagpenningar som betalas ut och alterneringsersättningarna.

Ändringar i lagen:

Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras vad gäller definitionen av företagare så att den motsvarar definitionen i lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. Avvikande från nuvarande lagstiftning förut-

sätts det inte längre att personen är skyldig att ta en försäkring enligt företagarpensionslagen eller lantbrukarpensionslagen. Lagändringen påverkar bland annat läget för de personer, som tidigare har ansetts utföra eget arbete för att företagarinkomsten är ringa. Eget arbete är i fortsättningen närmast sådant arbete, som man inte utför i förtjänstsyfte. Företagarens arbetsvillkor uppfylls också efter lagändringen först då FöPL- eller LFöPL-försäkringsinkomsten är minst 1035 €/mån (2016).

En privat näringsidkare anses ha upphört med företagsverksamheten när hen har avstått från en eventuell pensionsförsäkring. Dessutom förutsätts att den produktiva och ekonomiska verksamheten har upphört.

Skötselns av ett offentligt förtroendeuppdrag anses vara godtagbart skäl till att inte delta i sysselsättningsfrämjande tjänst. Arbetet som verkställande direktör samlar arbetsvillkor, om arbetet inte utförs som företagare.

Arbetslöshetsskyddsombudsmannens uppdrag upphör. Arbetslöshetsskyddsombudsmannens uppgift att övervaka de arbetskraftspolitiska utlåtande i efterhand upphör och man övergår till en starkare förebyggande juridisk styrning i arbetslöshetsskyddsärenden.

Strängare villkor för alterneringsledighet

Lagändringen leder till att alterneringsledigheten blir kortare och det blir svårare att bli alterneringsledig genom att det krävs längre arbetshistoria. Dessutom betalas inte längre en högre alterneringsersättning på grund av lång arbetshistoria. Man kan inte heller periodisera ledigheten.

Från årsskiftet är alterneringsledigheten högst 180 dagar, och man kan inte längre hålla den i flera perioder. För att få alterneringsledigt krävs en arbetshistoria på 20 år. Alterneringsersättningen utgör 70 % av den dagpenning man skulle få som arbetslös.

Lagändringen påverkar inte en alterneringsledighet som man avtalar om senast 31.12.2015 och om alterneringsledigheten börjar senast 31.3.2016.

Inkomstdagpenningen sjunker något år 2016

Inkomstdagpenningens grunddel sjunker med 0,4 % 2016 till följd av indexjusteringen. Dessutom ändras beloppen för inkomstdelen och barnförhöjningarna. Ändringen av inkomstdagpenningen på grund av indexjusteringen gäller också de inkomstdagpenningstagare, vilkas dagpenning har räknats ut 2015 eller tidigare.

Inkomstdagpenningen består av grunddelen, inkomstdelen och eventuella barnförhöjningar. Inkomstdagpenningens grunddel är den samma som grunddagpenningen. Grunddelens belopp justeras årligen enligt folkpensionsindexet.

Ändringen av grunddelen påverkar också inkomstdelen. Inkomstdelen utgör 45 % av skillnaden mellan daglönen och grunddelen. Om en persons lön överskrider brytningspunkten, är inkomstdelen 20 % av skillnaden mellan daglönen och grunddelen. Brytningspunkten räknas genom att multiplicera grunddelen med talet 95.

Ändringen av beskattningen av inkomstdagpenningen efter årsskiftet

År 2016 höjs förskotts-skattprocenten för inkomstdagpenning och alterneringsersättning så att förskotts-innehållet är minst 26 %. Om förmånstagaren skickar in ett ändrings-skattkort till arbetslöshetskassan sker innehållningen enligt ändrings-skattkortet utan förhöjning. Tidigare har minimiinne-hållningsprocenten varit 20 %. Arbetslöshetskassan uppmanar förmånstagarna att vända sig till skattemyndigheten och ansöka om ändrat skattkort och att skicka in det till kassan. ■

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa:

Pakkaspäivistä johtuvat lomautuspäivät

Pakkaspäivät maksetaan täytenä ansiopäivärahana, jos muut edellytykset täyttyvät.

Osittainenkin palkanmaksu tai muu vastike estää päivärahan saamisen pakkaspäiviltä. Palkan osalta on huomattava, että jo kahden tunnin ajalta maksettu odotusajan palkka vie oikeuden työttömyyspäivärahaan kyseiseltä päivältä. Olisi hyvä, että pakkaspäivien toteaminen voitaisiin sopia siten, että turhat työpaikalle tulemiset pakkaspäivinä voitaisiin välttää.

Jos taas työn suorittaminen rakennusalalla esyy vaikkapa sateen tai myrskyn vuoksi, henkilön oikeus työttömyysturvaan määräytyy työttömyyspäivärahan saamisen edellytysten mukaan ilman säästeistä johtuvia poikkeuksia. Näissä tilanteissa henkilö saattaa tulla oikeutetuksi työttömyyspäivärahaan lomautusta koskevien säännösten perusteella edellyttäen, että kyseessä on työttömyysturvain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu lomautus tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä.

Työvoimapolitiittinen lausunto

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittautuminen: Kaikkien tulee ilmoittautua henkilökohtaisesti ensimmäisenä pakkaspäivänä paikalliseen TE-toimistoon. Ensisijaisesti ilmoittautumisen voi hoitaa sähköisesti TE-toimistojen verkkosivujen kautta (www.te-palvelut.fi). Ilmoituksen voi teh-

dä myös soittamalla valtakunnalliseen Työlinjan palvelunumeroon. Tämän lisäksi ilmoittautuminen on mahdollista paikallisessa TE-toimistossa. Aina kannattaa kuitenkin soittaa ja sopia TE-toimiston kanssa menettelystä, koska ilmoittautumisessa on toimittava paikallisen TE-toimiston määräämällä tavalla. TE-toimisto antaa jokaiselle pakkaspäiväläiselle oman työvoimapolitiittisen lausuntonsa, jossa ilmoitetaan pakkaspäivät työttömyyskassalle.

Päivärahan hakeminen kassalta pakkaspäiviltä

Pakkaspäivähakemus tehdään samalle ajanjaksolle, jolle on annettu työvoimapolitiittinen lausunto, noudattaen kuitenkin kalenteriviikoittaista hakurytmiä.

On täytettävä kassan eAsioinnin kautta sähköinen hakemus tai postitse iso valkoinen päiväraahahakemus normaalisti kaikilta osin. Pieni jatkohakemuskäytävä ei käy. Hakemus tulee täyttää myös muilta päiviltä kuin pakkaspäiviltä sekä viikonloppujen osalta. Viikonloppuista on huomioitava, että työ-, omavastuu- ja työttömyysetupäivien lukumäärä kalenteriviikossa ei saa mennä yli viiden.

Palkkatodistus on toimitettava aina pakkaspäiviä edeltävältä ajalta, koska työttömyyskassan on seurattava, milloin uusi työssäoloehto, (26 viikkoa 28 kalenterikuukauden aikana, täyttyy). Lisäksi on toimitettava palkkalaskelma hakujakson ajalta olevilta työpäiviltä.

Omvastuu aika

Mikäli työssäoloehto on täyttynyt ennen pakkaspäiviä, tehdään palkanmääritys ja silloin päivien nollauksen lisäksi otetaan omavastuu aika, joka on viiden päivän mittainen. Omavastuu aika voidaan ottaa kuitenkin enintään kerran vuodessa.

Jos omavastuu aikaa kerätään pakkaspäivistä, viisi päivää on mahdollista kahdeksaan kalenteriviikkoon.

Päiväraahahakemusten toimittaminen

Päiväraahahakemukset toimitetaan joko kassan eAsioinnin (www.rakennuskassa.fi) kautta tai osoitteella: Rakennusalan työttömyyskassa, PL 135, 70101 KUOPIO tai toimitetaan entiseen tapaan lähimpään aluetoimistoon. Luottamusmiehes voi myös toimittaa yhteisesti kaikkien työmaan pakkaspäiväraha hakemukset. ■

Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa informerar:

Kölldagar som leder till permittering

Kölldagarna betalas som full inkomstdagpenning, om övriga villkor är uppfyllda.

Också en delvis lönebetalning eller annat vederlag förhindrar utbetalning av dagpenning för kölldagar. När det gäller lönen bör du beakta att redan lön för två timmars väntetid gör att du förlorar rätten till arbetslöshetsdagpenning för dagen i fråga. Det vore bra om parterna kan komma överens om att man konstaterar att det är kölldag så att man kan undvika att arbetarna i onödan kommer till arbetsplatsen.

Om det igen inte går att utföra arbetet på ett bygge på grund av regn eller storm, bestäms din rätt till arbetslöshetskydd enligt förutsättningarna för arbetslöshetsdagpenning utan de undantag som väderförhinder utgör. I dessa fall kan du få rätt till arbetslöshetsdagpenning enligt bestämmelserna om permittering om det är fråga om en permittering av produktionsmässiga och ekonomiska orsaker enligt 1 kapitlet 5 § 1 momentet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Anmälan på arbets- och näringsbyrån:

Var och en ska den första kölldagen personligen anmäla sig på den lokala TE-byrån. Anmälan kan i första hand ske elektroniskt via TE-byråernas hemsidor (www.te-palvelut.fi). Man kan också

göra anmälan genom att ringa den riksomfattande Jobblinjens telefonnummer. Dessutom är det möjligt att anmäla sig på den lokala TE-byrån. Det lönar sig alltid att ringa och komma överens med den lokala TE-byrån om hur man ska göra, för man ska göra anmälan på det sätt som den lokala TE-byrån bestämmer. TE-byrån ger var och en som permitteras på grund av kölldag ett eget arbetskraftspolitiskt utlåtande, där man meddelar arbetslöshetskassan om kölldagar.

Så här ansöker du om dagpenning för kölldagar från kassan

Kölldagpenningens ansökan görs för samma tidsperiod som det arbetskraftspolitiska utlåtandet gäller, dock så att du följer ansökningsrytmen om kalenderveckor.

Du ska på normalt sätt till alla delar fylla i den stora vita dagpenningens ansökan elektroniska ansökan via kassans eTjänsten eller per post. Du ska inte använda den lilla blanketten för fortsatt ansökan. Du ska också fylla i ansökan för de andra dagarna, inte bara för kölldagarna, också för veckoslutet. När det gäller veckoslutsarbete ska du beakta att antalet arbets-, självrisk- och arbetslöshetsförmånsdagar inte får vara fler än fem.

Du ska alltid skicka in löneintyg för tiden före kölldagarna, eftersom arbetslöshetskassan måste följa med när ett nytt arbetsvillkor (26 veckor under 28 kalendermånader) uppfylls. Dessutom ska du skicka med löneuträkningen för arbetsdagarna under ansökningsperioden.

Självrisktid

Om arbetsvillkoret har uppfyllts före kölldagarna, fastställer kassan lönen och utöver nollställning av dagarna tas en självrisktid, som är fem dagar lång. Självrisktid kan dock tas bara en gång per år.

Om du samlar in självrisktid med kölldagarna, ska de fem dagarna rymmas inom åtta kalenderveckor.

Så här skickar du dagpenningens ansökningarna

Du ska skicka in dagpenningens ansökningarna till kassan antingen via eTjänsten (www.rakennuskassa.fi) eller på adress: Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa, PB 135, 70101 KUOPIO eller på gammalt sätt till närmaste kretskontor. Förtröendemannen kan också gemensamt skicka in alla arbetsplatsens kölldagsansökningar. ■

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenenä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunkin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuusia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha-hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
 - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
 - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha-hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta.

eAsiointi kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha-hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.

- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalina neljän viikon rytmillä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemuksen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
- Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN
TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningsperiod på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
 - Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
 - Du ska separat uppgive antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de

fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under "Lomakkeet". Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.

- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppgive barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppgive eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkinomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSBANSCHENS
ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassor.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Labyrintti

Yle TV2 22.10 perjantai 15.1.

Aina kun havaitsemme arkeologin syvällä kuopassaan, voimme olla varmoja, että hänellä on edessään huikea seikkailu, todennäköisesti aikamatka, jonka määränpää on joko muinainen Egypti, kaukainen galaksi tai kenties keskiajan Ranska, missä Graalin malja saattaa olla aivan käden ulottuvilla. Juuri näin käy pääosan Vanessa Kirbylle, joka singahtaa kaksiosaisessa minisarjassa vuoteen 1209. Lopun voi lukea **Kate Mossen** romaanista.

Me metallinetsijät

Yle TV1 18.1.

Vuosi on lyhyt aika muinaistieteissä, mutta ikuisuus brittikomediassa. Ensimmäisen kauden jälkeen Andystä on tullut paitsi arkeologi myös isä, jonka keskittynyttä käppäilyä niityllä nykytutkimus ei ainakaan nopeuta. Metallinetsijät tarjoavatkin maanläheisen vaihtoehdon jedismille, joka on taas alkanut levittää arveluttavaa valosapelisaastettaan länsimaiseen kulttuurimaisemaan. Lätsäosan **Mackenzie Crook** on myös kirjoittaja ja ohjaaja.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Uusi Sherlock

TV2 20.20 sunnuntai 17.1.

Uusi Sherlock on poikkeuksellisesti vanha Sherlock, kun hän päätyy erikoisjaksossa 1800-luvun Lontooseen. Jakson nimi viittaa **Arthur Conan Doyle** novelliin *Vanha sukusalaisuus*, joka on ilmestynyt suomeksi jo vuonna 1904. Ihmiskunnan historiassa eletäänkin niin varhaisia vaiheita, että piipunpolto on yhä hyväksyttyä, ja ellei se aiheuta lippisosan **Benedict Cumberbatchille** ennen aikaista lähtöä, neljättä kautta aletaan kuvata kohta.

Isänmaallinen mies

Yle TV2 22.05 lauantai 16.1.

Joka vanhoja muistelee, sitä tikulla silmään, kuuluu vanha sananlasku. Voi siis olla näkökyvyille haitallista katsoa 1980-luvulle ajoittuvaa elokuvaa, jossa suomalaisten urheilumenestystä avitetaan niin kutsutulla epärehellisyydellä. Omantuntonsa kanssa painii **Toivo**, joka palkataan hiihtomaajoukkueen dopingisäilykseen, koska hänen veriavonsa ovat niin isänmaalliset. Pipo-osaa näyttölee **Martti Suosalo**, tuttu mies elokuvasta *Sibelius*.

Jättiläinen

Ensi-ilta pe 22.1.

Kansallisesti merkittävin kuoppamme on kaivettu Sotkamaan, missä sijaitsee surullisen kuuluisa Talvivaaran kaivos. **Aleksi Salmenperän** ohjaamassa elokuvassa nuori virkamies **Jussi** saa käsiteltäväkseen jättimäisen nikkelikaivoksen ympäristöluvan. Kaivoksen johtaja esiintyy vakuuttavasti, mutta asiaa kaiveltuaan Jussi alkaa epäillä, että kaivoksessa käytetty bioliuotusmenetelmä onkin dopingia. Häntä alkaa hatuttaa.

Lehdestä reväistystä

Joustot luovan tuhon jarrumiehinä

Viime vuoden viimeinen Palkansaajien tutkimuslaitoksen *Talous&Työ*-julkaisu (4/2015) nosti teemana esille ammattiyhdistysliikkeen. Erikoistutkija **Heikki Taimio** pohti pääkirjoituksessaan muun muassa sitä, kuinka ammattiliittojen arvosteleminen on Suomessa muotia ja päivittäistä kauraa.

Globalisaatio on tuonut työnantajille mukanaan houkutus siirtää liiketoiminnan riskejä palkansaajien hartioille. Monenlaiset tahot vaativat joustojen lisäämistä työpaikoilla. Taimio muistuttaa, että yrityskohtaiset joustot työvoimakustannuksissa saattavat merkitä teko-hengitystä tuottamattomille yksiköille, mikä hidastaa taloudelle tarpeellista rakennemuutosta eli luovaa tuhoa.

...neposti loukkaus pyrkiä siirtämään liiketoiminnan riskejä palkansaajien kannettaviksi. Usein tällaista riskien siirtoa markkinoidaan positiivisella retoriikalla puhumalla "joustojen" lisäämisestä. Esimerkiksi paikallisen sopimisen lisääminen voidaan esittää palkansaajille edullisena muutoksena, joka säilyttää tai jopa luo työpaikkoja. Vaietaan siitä, että yrityskohtaiset joustot työvoimakustannuksissa voivat myös merkitä teko-hengitystä tuottamattomille yksiköille, mikä hidastaa taloudelle tarpeellista rakennemuutosta ("luovaa tuhoa") ja elintason nousua.

Paikallisissa sopimisissa – ainakin ilman selviä sääntöjä ja perälautoja – on myös se työnantajille

Ennustaminen ja toiminta

Muutama face-kaveri on kehuskellut kuinka **Jussi Halla-Aho** ennusti pakolaiskriisin jo vuosia sitten. Olen vastannut heille: Ei tuohon mitään ennustajaa tarvittu, koska vaan tiesi missä mennään. Kun Afganistan, Irak, Libya ja Syyria tuhoataan, seuraa kaaos ja väki vähenee. Kymmenet miljoonat ihmiset joutuvat sotaa pakoon. Jahka kasvihuoneilmiö alkaa vaikuttaa, vähintään sadat miljoonat joutuvat ilmastopakolaisiksi. Nuo asiat ovat siis itsestään selviä, eivät vaadi mitään ennustajan kykyä.

Kyselin face-kavereilta, miksi Jussi ei yrittänyt tehdä asialle mitään. En nähnyt häntä Irakin sotaa vastustavissa mielenosoituksissa, ei näkynyt myöskään Libyan lentokieltoalueen vastustajissa sen kummemmin kun Syyrian ”maltillisten terroristien” tukea vastustamassa. Eikä ole tietääkseni joutunut Jussi putkaan myöskään ilmastonmuutosta vastustavissa mielenosoituksissa, eikä tehnyt parlamentaarisesti mitään estääkseen pakolaistulvan. Se, että haukkuu pakolaisia elintasopakolaisiksi tai julistaa, että pakolaiset vievät naiset, ei kovinkaan paljon asiaa edistä.

Eli vaikka ennustaminen onkin helppoa, ongelmien ehkäisy ei ole kaikilla helppoa.

Nyt meillä on eräs läheinenkin ongelma. Suomi ajautuu sisällissotaan 5–20 vuoden sisään. Asia on helppo ennakoida. Työttömyys kasvaa, palkat alenevat, osinkotulot kasvavat ja valtion yritykset ryöstetään. Seuraa siis kasvava eriarvoisuus. **Marx** kuvasi kapitalismin loppua; pääomat keskittyvät, entiset kapitalistit vajoavat työväenluokkaan ja kurjuus vallitsee. Hänen mukaansa siitä seuraa valankumous ja kommunismiin siirtyminen. Nyt kun kommunismin pelko on Neuvostoliiton katoamisen seurauksena poistunut, kehitys on alkanut uudelleen. Jos vertaamme

Suomen tämän hetkistä kansantuloa tilanteeseen, jossa valitsisi täystyöllisyys vuoden 1989 tyyliin, ero on noin 40 %.

Tienaamme siis sen verran vähemmän. 1917 kansantulo oli 46 % täystyöllisyyden tasosta. Nollakasvulla pääsemme samalle tasolle 2029.

Kehityksen ei ole pakko mennä noin. Historiasta tiedämme, että valtio voi ohjata talouden haluamalleen kasvururalle. **Roosevelt** lopetti USA:n talouden syöksykierteen ja toinen maailmansota toi kaivatun kasvusysäyksen. USA alkoi lahjoittaa aseita ulkomaille ja talous siirtyi täystyöllisyyteen. Saman asian olisi ajanut, jos rahaa olisi jaettu kotimaan köyhille, mutta siihen ei sentään Rooseveltinkaan äly riittänyt.

Meillä olisi samat mahdollisuudet. Joko reilu kansalaispalkka köyhille taikka maailmansota. Kolmas vaihtoehto on se kaivattu sisällissota.

Kansalaispalkka olisi helppo toteuttaa. Euroopan keskuspankki ostaa valtioiden velkakirjoja eli käytännössä maksaa valtioiden velat pois setelipainolla. Rahaa siis tulee ovista ja ikkunoista, Suomen valtion velka on alentunut koska Suomen Pankki ostaa valtion velkoja 700 miljoonan euron kuukausivauhtia. Tuon verran valtio voi velkaantua omalle setelipainolleen ilman, että sitä joudutaan koskaan maksamaan. Toinen vaihtoehto on kasvava työttömyys, konkurssit, sisällissota ja kommunismiin siirtyminen. Tuon kehityksen ennustamiseen ei tarvita neroa, pelkkä yhteenlaskutaito riittää.

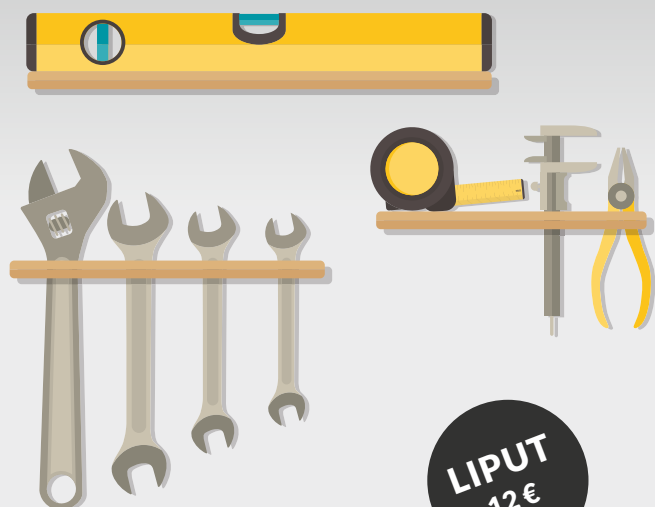
Sen kääntämiseenkin ei tarvita neroa, katsotaan vaan mitä **Roosevelt** teki 1940. (kasvatti valtion velkaa ja pisti porukat töihin.) ■

Punakynä
Auvo Rouvinen, Kitee

Rakentamisen ykköstapahtuma Pirkanmaalla

LIPUT
12€

Tervetuloa
ammattilaispäivään
pe 5.2.2016 klo 10-17

asta.fi/ammattilaispaiva

Tule päivittämään työkalupakkisi

Asta Rakentaja -messuilla näet yhdessä päivässä alan trendit ja uudet ratkaisut, uutuustuotteet ja -palvelut.

Samalla kartoitat myös yhteistyökumppaniverkostoasi jälleenmyyjien, tavarantoimittajien ja alihankkijoiden osalta.

Seminaareissa, tietoiskussa ja työnäytöksissä kuulet alan asiantuntijoilta tuoreita näkemyksiä sekä vinkkejä ja tietoa alan uusimmista standardeista.

Tehokas tapa päivittää tietosi, osaamisesi ja verkostosi yhdessä päivässä!

Muista myös hyödyntää verotuksessa koulutusvähennysetu!
Lue lisää: www.asta.fi/koulutusvahennys

Sisustus
2016

Samalla lipulla
Sisustus-
tapahtumaan

PE 5.2.2016

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus

Seminaareissa mm.

- » **Rakentajan tietopakki – Ajankohtaiskatsaus jokaista rakentajaa koskettaviin asioihin**
Rakennusteollisuus RT ry
- » **Taloyhtiöseminaari**
Omataloyhtiö.fi
- » **Kiinteistöjuridiikan ajankohtaiskatsaus**
Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry ja Tampereen Messut Oy

Tietoiskussa mm.

- » Omakotitalon putkiremontti
- » Radonkorjaus asunto-osakeyhtiössä
- » Asiointipalvelu lupapiste.fi – keskeisimmät rakennetun ympäristön lupatyypit
- » Tasakaton sähköinen SLD-vuototarkastus
- » Suomalaisten ikkunoiden kehittyminen
- » Laatu työmälle energiaosaamista kasvattamalla
- » Routimaton ja kantava piha

#AstaRakentaja

Yhteistyössä

Tampereen Messut
Tampere Trade Fairs